

The Center for Research Libraries scans to provide digital delivery of its holdings. In some cases problems with the quality of the original document or microfilm reproduction may result in a lower quality scan, but it will be legible. In some cases pages may be damaged or missing. Files include OCR (machine searchable text) when the quality of the scan and the language or format of the text allows.

If preferred, you may request a loan by contacting Center for Research Libraries through your Interlibrary Loan Office.

Rights and usage

Materials digitized by the Center for Research Libraries are intended for the personal educational and research use of students, scholars, and other researchers of the CRL member community. Copyrighted images and texts are not to be reproduced, displayed, distributed, broadcast, or downloaded for other purposes without the expressed, written permission of the copyright owner.

© Center for Research Libraries
Scan Date: December 2, 2008
Identifier: s-m-000016-n23

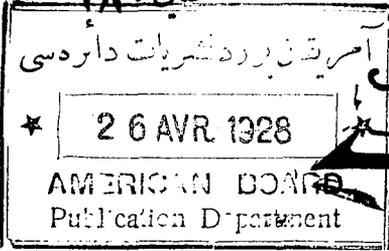

محراب

افهوق ، اجتماعي ، فلسفي ، تاريخي ، ادبي مجموعه در
شيمدليك آيده بر نشر اولنور

مترجمان

- مكتبلريمزه دائر . . . . . محمد امين
- چين ماصالى « پيه رلوتى نك دختر سها سندن ملهم » . . . . . قمر به حسين
- چوبان قيزى . . . . . سمجه رفاعى
- انسان وصو « وحدته بر مثال » . . . . . دوكتور ضيا كنعانه
- معانى قرآن « قرآن ترجمه سى - حقه نده مناقشه واز ميرلى اسماعيل حقى بكدن استيضاح » يوسف ضيا
- تاريخ حكمتده مذهب عشق . . . . . طاهر هربمى
- آناطولى كتابيائى . . . . . م . شرف
- شيخ بدرالدين « بو نام ايله انتشار ابدن اثر عالمى حقه نده انقاد » . . . . . يوسف ضيا
- فلانديايه بر نظر . . . . . عمير فؤاد
- چاقى آلتده بر فيلسوف . . . . . عبدالجور هادى

مکتبہ

۱ نسان ۱۳۴۱

مصاحب

مکتبہ لیمزہ دائر

بن معارف حیاتیہ انتساب ایتم ایدہ لی دائما بر شکایت ایشیدیرم : مکتبہ لیمزہ
 مأمور یتشدیرمیور . مکتبہ لیمز حیات آدمی یتشدیرمیور .
 بوشکاتی معارفک باشندہ بولنالردن ، معلملردن ، مدیرلردن ہب ایشیدیرم .
 فقط غریبدرکہ بوشکاتی اورتایہ سورہ نلر ایچندہ حیات آدمیغندن نہ قصدایدلیکنی .
 داها واضح بر صورتہ تعریف ایدہ نہ تصادف ایتمم ، بالخاصہ نہ ایچون مکتبہ لیمز حیات
 آدمی یتشدیرمیور . بونی صریح صورتہ اورتایہ قویان بر یازی دہ کورمدم . بوکون
 اصلاحانہ ، یگیلکیرہ رغماً مکتبہ لیمز دن ممنون اولمادیغمزہ نظراً البتہ مہم بر ا کسیک وارہ .
 فقط بو ا کسیک اولان نہ در؟ بالخاصہ نصل زائل اولاییلہ جکدرہ بونی دوشونمککمزلازمدرہ .
 حیات آدمی یتشدیرمکدن ایکی درلو معنا آ کلامق لازمدرہ . بری بر طاقم مجرداتی
 دکل ، دوغریدن دوغری بہ اطرافندہ کی اشیایی ، وقایی اوکرہ نمک ، بنا علیہ کنجلیک
 حیاتیہ اندہ اشیدان ، وقاییدن استفادہ ایدہ بیلہ جک قدرت ومہاوتی تأمین ایتمک . ایکنجیسی :
 تربیہ عمومیہ ایلہ مترافق بر صورتہ ہرہانکی بر صنعتی دہ اوکرہ تہ جک طرزہ مکتبہ
 وجودہ کتیرمک . برنجیسی دوغریدن دوغری بہ مکتبہ لیمزک روخندہ کی ا کسیکدرہ .
 ایکنجیسی دہا زیادہ معارف تشکیلاتی مسئلہ سیدر .

عمومیتلہ « مکتبہ لیمز حیات آدمی یتشدیرمیور » شکاتی اورتایہ آنانلرک مقصدی
 ظن ایتمہ یورم کہ بوتون مکتبہ لیمزی صنعت وتجارت مکتبی شکلنہ صوققدرد ، دیگرجہتدن
 محقق صنعت وتجارت مکتبندن چیقانلردہ ہان حیاتیہ مستحصل اولیورمیورلرہ .
 « حیات آدمی یتشدیرمیورمک » خصوصندہ کی نقصان صنایع وتجارت مکتبہ لیمز ایچون دہ

واقدر . ولایتلرده آچیلان صنایع مکتبلیزینک جزین تاریخی بوکا اک مهم دلیلدر . دیمک که حیات آدمی یتیشدیرمک اول امرده مکتبک حیاتله علاقه سنی کسمه مکه قابلدر . حالبوکه مع التاسف مکتبلیزمده کی تدریسات و تربیه اکثر با حیاتله علاقه سنی کسمه شد . مکتب حیاتدن اوزاق بر محیط اولویور ، اوقدرکه مکتبده بولونانلر اطرافنده کی نبات و حیوانلر ، یشادینی شهرده کی انسانلر ، وطنک مختلف قصبه لری ؛ زماننده وجوده کلن مهم تحول و انقلابلرک هیچ برنی مکتبده اوکرده یور . بناء علیه مکتبدن چیقنجه اطرافنی آلان اشیایه قارشنی عادتا بیانجی اولویور :

بونک چوق صریح مثاللرینی کوردم ، معارفزی تدقیق ایله بن هر کس ده بونک فرقنده دره . لوزان معاهده سی تورکیه تاریخنده اک مهم بر مرحله در دکلی ؟ برکون بر معلم مکتبک دردنجی صفتنه شو سئوالی بالمناصبه صورمشدم ، لوزانده تورکیه پی علاقه دارایدن بر معاهده عقد ایلدیلمی ؟ قرق بش طلبه دن یالکنز ایکسی بو سئواله جواب ویره بیلدی ، بونلردن بری لوزان معاهده سنک کیمرله عقد ایدلش اولدیغنی بیلمه یوردی .

عینی معلم مکتبک عینی صفتنده دیگر بر تجربه یادم . مکتبلیزینک باغچه سنده کی چیچک و آغاجلری صوردم . هیچ بری نه بونلرک اسملرینی بیلور ، نه ده تدقیق ایلمک هوسنی دیویویوردی . بوکا رغماً بو صفتده تاریخ ، جغرافیا ، نباتات درس لری اوقونمقده در .

دیمک درس لر چوجوغنی وقایعدن ، حتی مکتبک باغچه سنندن ، شهردن ، وطنندن اوزاق باشقه طالمرده ، عادتا باشقه طالملر ایچون یتیشدیریور . بویله اولونجه حیات آدمی یتیشمکه امکان قالیرمی ؟

بونوع تدریساتک سبجه اوزرینه ده فنا ، مهلاک تأثیری اولویور . چوجوقلر و کنج لر یابانجی طالمرده دولاشدیریلدیغنی ایچون بیلدیکی شیلرک یشامق ایچون اولدیغنی فرقنه وارمایور ، اوکره ندیکی شیلر حرکتی اوزرنده مؤثر اولمایور . تحصیل ایدرکن کیزلی بر قاعات الله ایدیور : اوکره ندیکی شیلرک اعمالنه تأثیری اولاماز . بوقاعتله بیلدیکیسی ایله ایشی آیریور . بیلمه نک غایه سی ایش و حیات اولدیغنی اکلامایور . درس لرینک فائده سنی ادراک ایده میور . بویله یتیشن برکنجک بیلدیگینک حیاتده تأثیر یاپماسنه امکان یوقدر ؟ مکتبلرده بو اساسلی نقصانی ازاله ایچین نه یاپمالی ؟ بومسئله پروغرام ، تشکیلاتدن زیاده معلملرک روخنده بر انقلاب مسئله سیدر . معلملک تلقینسنده بر انقلاب ، بر تحول لازمدر . ناصیل بونی دیگر بر مقاله ده یازاجم .

چین ماصالی

«پیرلونی، نك [دختر سما] مندره ملهم بر صلبه عشی

بروارمش بر یوقش . . . .

چیتک ، تانار خاقانی آرتق دایانه مدی ؛ ایشلمه لی ابیک یاصدقلرینی فیرلانه رق قورشونی
اطلاس مندرندن قالقدی . بوتون کیجه او بویامامش ، خلجان و تلاش ایچنده شفی
بکله مشدی . شیمدی آیاغه قالمش اوطنه نك اورته سنده دوریوردی . کوش شمعدانلر
ایچنده کی موملر سونمشدی . ایجه برده لرله مستور کوچوک و یوکسک پنجره لردن نفوذ
ایدن ضیا اوطنه نك هر طرفنی تنویر ایده میوردی . اورته لق یاری قارا کلقدی . حالاً کونش
دوغه ماممشدی . پادشاه صبر سزلقله کونشک ایلك ضیالریخی بکلیوردی . برمدت استظاردن
صوکره اوطنه نك ایچنده یوقاری آشاغی یورومکه باشلادی . دالغین نظر لریله اوطنه نك
مفروشانی تماشا ایدرکن کندی حالنی دوشون یوردی . اوطنه قدر لوش ضیاسزورنک سزدی :
دیوار لردوشمه لرهب آبانوسدن اعمال ایدلمش ، مندرلره قولتوقلره قورشونی اطلاس چکیلممشدی .
هپ قویورنك اشیا ایله مالامال بر اوطنه ! . . . اوته ده بری ده ماصه لرك اوزرینه وضع
ایدلمش قیرمزى هقیقدن ، قان طاشی ، ویشیمنن معمول کوچوک قیمتلی شکوفه دانلرك ده
رنکی دوگوقدی . کندی حیانتک ملال وکلالی اوطنه نك هر گوشه سنه سینمش دنبله بیلیردی .
خاقان سسلندی . صادق بنده سی هان ایجری کیردی . وامرینه منتظر قارشیسنده
دوردی . خاقان : «اقشام یلی ، قوش باق ، اولوده کی نوبتیلر دیکشیدی ؟ دیدی صوکره یوکسک
قوله یه چیق ، ایجه دقت ایت یولک دونومنده وزیرمک تختروانی کورونیورمی ؟ «اقشام
ییلی ، سنمز صداسز درحال اولویه قوشدی و برمدت صکره عودت ایدرک «اقدمز
دیدی نوبتیلر شمدی دیکشیدی . وزیریکزک تختروانی ده کلک اوزرده ، خاقان سونجی
ستر ایده مدی . و صادق بنده سنه «خی ایی دیکله دیدی . بن بو کون کیدیورم . . اوت
کیدیورم ، تعجب ایته ! بریعه وزیرمک کاتبنی براقه جنم او بنم اثوابلرمی لابس اولدینی
حالده بنم ورودمه قدر بنم کبی بر معتاد بو مندرده یاته جقدر . سن و سرایک طیب
خاصندن باشقه بو اوطنه یه باشقه کیمسه کیرمه جکدر . خی هر وقندن زیاده راحت سز ظن

ایتسینلرده قاپیدن ایچرویه بیله باقاماسینلر . اوطه بی دها قارا کلک یاپارسکنز ، برده لری دها زیاده ایندی ررسکنز . پانچورلری دها زیاده قابارسکنز ، مندرك اطرافى دو مانلراچننده اولسون بو سر می سن افشا ایتزسک بیلیم ، فقط کیت بکا طیبی چاغیر ، وزیرم کله دند اوکاده سویله جکلرم وار . « اقسام یلی » پر حیرت چیقدی . بر آن صوکره سر طیب ایله برلکده عودت ایندی . خاقان حالاً اوطه نك اورته سنده دوریوردی . سر طیب ایچری به کیردیکی زمان حکمدارک امرانه طوری قارشوسنده شایریش قالمشدی . خاقانی جلوسندن بری هیچ آیاقده کورم دیکندن شیمدیکی وضعیتندن اودرجه متعجب اولمشدی کها شاقنقله کوزلکلرینی چیقاردی . باقدی وبر آزده ایلرله رک یواش بر سسله « عیجا اقدمن بو کون دوندن زیاده راحتسزمی درلر؟ باش دونه سنه مخصوص بر یکی علاج وار ... شاید لزوم ایدرسه ... سوزینی اکیال ایدمه دی خاقان اوکا دوهری یورویه رک مدهش بر سسله « آرتق کافی اون سنه دن بری بی بو جاله قویان سن وسکا حکم ایدنلر اهصابی کوشتیدیکنر ذهنی بوزمایه چالیشدیکنز ، شباهی آقونلرله تسمیم ایتدیکنز . وجودیمی تخریب ایچون او قدر اوغراشدیکنر که هر کون بر آزددها ضعیف ، هر کون بر آزددها زبون کوردکجه مستغرق سرور و نشه اولیورسکنز . بن سزک نه اولدیغکنزی بیلوروم ، فقط باقوش کوزلرینی بو کونه قدر کورده مشدم . اینی که رنگلی کوزاکلرکله باقیشارینک منحوس قیلملرینی شمدی به قادر نظرمدن ستر ایتمشک ... خیر راحتسز دلم ، باشمده دونیور . آقونده ایسته میوروم . بر شی سویلک ایچون سنی بورایه چاغیرتم . بی ایی دیکله سریمی افشا ایدرسه ک عودتمده کندینی اشکنجه اوطه سنده بولورسک . اوراسنک نه اولدیغنی ده البته اینی بیلیرسک . شاید سریمی طوتوبده بنم ایچون کندینسی فدا ایدمچک اولان جوانه بکا ایتدیکنک معامله بی ییار و بو اوطه به کیمسینی قویمازسه ک سکا ولایتلرمدن بری بخش ایدرم ، دیدی . بو اتاده وزیر ایله کاهی ایچری به کیرمشلردی ، خاقان کاتینه دونه رک « کل بورایه فدا کار چوجوق ، دیدی . و اموزلرینه کندی خصوصی مشاحفی آتارق ، سر طیب ایله اقسام یلنه : ایشته موقتاً خاقانکنز اولان بودر کندینسه سجده ایدک سزی کوزمله بو وضع احترامده کوره بیم « بونلرده سجده ایتدکن صوکره آهسته اوطه دن چیقیدیلر .

یالکنز قالدقلمی زمان خاقان وزیرینه خطاب ایدرک « آه اورمان قویوی سکا نه قدر

مشتکریم بوتون کیجہ اویویہ مدم ، حابو کہ آفیونک تائیرندن اوله جق دالغینلق ایچنده هپ او ، کوزیمک اوکنده تجسم ایتدی . بوتون کیجہ بربری ملاحت و حلاوت کبی کوزومک اوکندن آیرلادی . کونش طلوع ایتمدن اول قالدیم ، سفی بکله دم . عجبا حقیقتده اونیم تخیل ایتدیکم قدر کوزلیدر ؟ اکر دکل ایسه فداکارلنمک قیمتی ایکی قات آرتاجق . فقط سویله ناصل کیده جکز اورایه قدر ناصل و اراجنز دیه یالواردی . اورمان قویوسی خاقانک تلاشنه حقیف بر تبسمله مقابله ایدرک اقدمز بوتون ترتیبانی ترتیب و احضار ایتدم . یکی انشا اولنان ایکی حرب سفینه سی بزی ناقوده بکلیه جک . و بونلرله نانکینه کیده جکز . نانکینه بو یوک بر جلوس آلای بیله جقدر . چینک جنوب جهلرندن اهالی آقین آقین اورایه دو کوله رک اوکون اوراده طوبلانه جقلر . جنوب والیسی ده مدبب قادیرغله نهر دن کیدرکن بزم سفینه لریمز طرفندن توقیف ایدیله جک وهان سفینه لر دن برینه آلتوب اسیر ایدیله جک . کندیسندن نه قادر اوراق مهمه وارسه مصادره اولنه جق . اونک رسمی اتوابلرینی ا کسا ایدرک سز اقدمز اونک برینه ، جنوب والیسی نام و صفیله مراسم جلوسده نانکینه بولنه جقسکز ، دیدی . خاقان ارتق پر نشاط وزیرینک اللرینی صیقارق تشکرا ایدیوردی . « دوشون وزیرم دوشون » دییوردی . اوتوز یاشنده ایم بر حرب سفینه سی دکل کوچوک برقادیرغه بیله کورمدم ، کندی یا تختمده بیله کزه مدم ، هیچ بربری بیلیمورم . بنی بو محشتم محبسه تعذیب ایتدیلر . ذوقمز وشوقمز یاشاندیلر . بومقبر کبی قراکلق اولطدن جاسوسلرله محاط اولیه رق چیقارمدیلر . نیم ایچون عشق و آفیوندن بشقه برشی تجویز ایتمه دیلر . اطرافنی احاطه ایدن بو قادینلردن نفرت ایدیورم . موقع اقتدارده بولنان جلالدر ملکمی افساد ایدیورلر ، بیلورم . حیاتک ماهیت اصلیه سنه واقف اولدم . بو آنه قدر یاشامدم . فقط شیمدی حریتک لذتی طانه جغم ، سر بست کز مه نک صفاسنی حس ایده جکم . صباحک سرینلکنفی تنفس ایده جکم . کونشک نوزاشلریله مست اوله جغم . اونی کوره جکم . وزیرم وزیرم هایدی کیدلم ، سن تختروانکه را کب اول بن ده سنک کاتبک کبی امر لریکه منتظر یاننده یورویهم ، هایدی ، کیدلم کیدلم ، سن شیمدی بکیندن چیقنجه یه قادر اقدمسک اوکه کچ ، بن سفی تعقیب ایدیم ، نورلر ، سرورلر متوجه یورویهم ، سعاده ، حیاه دوعری قوشالم ، دیرک اورمان قویوسنی الندن چکدی و ایکیسی برلکده قودن چیقیدیلر .

چینگ تاتار خاقانی وزیر اورمان قویوسی ایله جنوب والیسی صفیله «نانسکین» ده «دخترسما» نك معظم و مطمئن سراینك باغچه لرنده کزیورلردی . باغچه ده اولنر کچی مدعولری بولونیوردی . هرکس میعاد مخصوصندن اول اولو آغاچلرک سایه سنده حسب حال ایدیورلر . و یانلرندن کچرکن جنوب والیسیله کاتبه کمال احترام ایله باش اکیورلردی . جنوب والیسی «منیغ» خانداننک اک نامدار واک مشهور بر رکفی ایدی خاقان بوتغظاتی کوردکجه اورمان قویوسنک قولندن چکهرک «آمان وزیرم هرکس آلداندی» دییوردی . صوکرما محبت ایتمک اوزره سایه دار بر اغاچک التده اوتوردیلر . پادشاه سر مست ایدی . «وزیرم دییوردی : سن شوخانه بی ایجه تصور ایت دوشون که اوج یوز سنه دن بری «منیغ» ایله «تسین» خاندانلرینک اوغورینه آقان قانلر نهر لر وجوده کتیردی . منیغلر ، بزم غالبیتیزی عفو ایده مدیلر . یکینی یاتخت اتحاد ایتدی کمزندن و تختلرینی غصب ایلدی کمزندن دولایی بزه دوشمن کسیدیلر . وایشته بونک ایچون درکه اوج عصر دن بری چینده شمال و جنوب ولایتلری قانه بویانیور . بزم حا کیتیزی اصلا قبول ایتدیلر . دوشون که چینده بن بر حکمدار یکتسا عد ایدیلرکن ، پکینده کیزایچه سرایده محبوس طوتولرکن ، بن تاتار ایمراطور بر هیولادن عبارت عد ایدیلرکن ، بوراده عینی زمانده اک اسکی چین خاندانه منسوب او مغرور منیغ سلاله سننک قیزی بنم سرایم قدر معظم بر سرایده اقامت ایتسون جلوس و تنوچ الیلری تی ترتیب ایله سین و بن اونک اک امین بر بنده سی صفیله بوراده اثبات وجود ایدیم ! . دوشون بونه عجیب بر حالدر ایی که کندیسی جنوب والیسی ده اولدن طانییورمش ... دختر سما زوجنک زماننده اجرایی حکم ایتزدی . زوجی وفات ایتدکن صکره اوزون بر مدت ماتمنی طوتدی وایشته بوکون کوریورسک که دختر سما لقبه جنوبی چینده برحا که صفیله تنوچ ایدیلرک وعلنا اجرایی حکم ایده چک ، جنوب سلطانی اولاجق ، دوشون که وزیرم اکر سن بنم فکریمی اوزون مباحثه لرله تنور ایتیه ایدک بن حالا آفیونک تاثیریه او طه مدن جیقه میه جقدم وکونلریمی عینی یکندقی ایچنده کچیره جکدم . هیچ بر امل هیچ بر خلیام اولیه جقدی . سننک ایله قونوشه قونوشه اولیه بر خلیا قوردم که شمده سن بیله اونک برکون قوه دن فعله جیقه بیله جکندن شبه لنیور و نتره یورسک . بو ایچی دشمن خاندانک امتزاج و اتساقی ، دختر سما ایله بنم ازدواجک وقوعیه چینگ اصلاح و تنوری ! . نه دیرسک وزیرم ، بو خلیایه نه دیرسک ؟

دیه سئوال ایتدی . اورمان قویوسی قورقارق اطرافنه باقدی . « آمان خاقانم بواش
قونوشك بلكه آغاچلارك و چچكارك قولاقلى واردر . هم ده سز بنی قورقودییورسكز
بو املكز هر نه قدر شایان تقدیر ایسه ده شمديكى حاده امکان خارچنده كورونیور .
دیدى . او ائشاده باغچه ده بر چیغلق قویدى . هر كس آياغه قالقدى و ایشته كلیور ،
كلیور ، دیدیلر . خاقان ده وزیرى ایله ایله برابر باغچه نك بيوك جاده سنه شتاب ایتدیله .
تختروانك پرده لری آچیدى . خاقان اونى كوردى ، بتون روحيله باقدى . صوكراتأزینى
ستر ایتك ایچون یوكسك صاری بر هیكله طایاندی . وباشنى چویردى . اورمان قویوسی
هان اوکا طوغری دوندى و تلاشله « نه اولدیكز اقدمز » دیه صوردى . خاقان ده
كندی كندینه قونوشور كبی ، رؤیا آلود بر ادا ایله « او ، اوت رؤیالرمه خیالارمه كیرن
قادین ... پكین سرایمه زواللی بر هیولا ایكن ، تصور ایتدیكم جنوب سلطانی بودر !
آه دختر سما نه قدرده اسمكه مساسك ! نه قدر روحانی و سماوی بر مخلوقسك ! سفی
كورمه دن اول بیله سفی سویوردم ، یاشمدي سحرینه ناصل مقاومت ایده جكم ، دییوردى .
تختروان آرتق كچمشدی . دعوتلیلرینه باغچه په طاغلمشلردى . پادشاه حالا دختر سماك
خیاليله مشغول ، چینلی هیكلك صاری قوللرینه دایالی دوریوردى .

اوراده بویله چه مستغرق تخیلات اولدینى صره ده كنج چین پادشاهی النده كی طویله
اوینایهرق اونك طرفنه كلدی . چوجق اوراده اونى حالسز كورونجه « سكا نه اولدی ؟
خسته میسك ؟ دییه صوردى . كوچوك طوینى اوکا طوغری اندی . تاآر خاقانی طوینى
طوتهرق چوجغه ویردى . « خایر ، اقدمز یالكز سزى كوردمده تأزمدن رنگم اوچدی »
جوابی ویردى . چوجق اوندن خوشلانهرق قونوشمغه باشلادی . معیق ایسه بو محرومیتدن
صیقيلهرق اونى بو صحبتدن منع ایتك چالیشیورلردى چوجوق نهایت صبرسزلاندی
و معینه دونهرك « بن سزك كنج پادشاهكز دكلیم ؟ والدم بنم وصیهم دكلی ؟ سز
ناصل بنم اویونلریمه قاریشیرسكز ؟ » دیه اوفككندی و صوكراتاآر خاقانه توجه ایدهرك .
سفى سودم ، بو طوینى سكا یادكار اولهرق ویریورم آل « دیدى . خاقانده تشكر ایتدی .
بویننده كی تمثال حشمت اولان كچوك بر مجوه اژدری چیقارارق ائدیمز نزلأ شوایونجاغی
قبول بیوررمیسكز ؟ دیه استرحام ایدنجه چوجق مرصع نشانه باقدى ، كوكنه طاقدى
صوكراتاآر خاقانه دونهرك « نمون اولدم دوستم « دیدى . فقط بو بر تمثال حشمتدر ، سنك

یونی طاقفه حقک یوقدر . بونم نشامدر ، بادشاهلره مخصوصدر . لکن سفی اوقادار
سودم که سفی الویرم سنیم دوستم اولدک تشکر ایدرم » دیدی . وقوشه رق سرایک نردبانلرندن
چیقدی .

خاقان حیران حیران آرقاسندن باقیوردی ، بوملاقاندن متأثر اولمشدی . نهایت وزیرینه
« بن نطقمی تبدیل ایده جکم دیدی . اورمان قویوسی ، امان افندمن استرحام ایدرم یامه یکنز
بلکه غلیانه کله رک فضله برسوز سویلر سکز ، دیه اصرار ایتدی خاقان « یوق وزیرم ، نیم
نطقم ده آتشین اولمی ، هم ارتجالاً سویلیه جکم ، اون شیمدی کوردکن صوکر قابل دکل
احضار ایلدیکم اولکی نطقمی ایراد ایدم ، چوق رسمی وجانسز بولیورم » دیدی .
اوصرده مدعولر سرایه دوضری یورومکه باشلادقلرندن خاقانده وزیر یایله مراسم
جلوس وتویجه مخصوص اولان محله متوجهاً ایلروله دیلر .

اورمان قویوسی افندیسنک حسیاتی سترایدیه چکندن قورقیوردی . حالبوکه خاقان
دنیا له مالک اولمش برفاتخ معظم طور یله دختر سنانک حضور حشماً بنه شتابان اولدی .

*
*
*

کیجه یاریسندن صوکر ایدی ، دختر سنا اویقودن خلجان یایله اویاندی وقالقدی .
وجودی رعشه ناک ایدی کوردیکی رؤیانک تحت تأثیرنده بولنیوردی . معیتندن نیلوفر یایله
یاسمین چاغیره رق بانچه یه ایتدی . بیاض مرمردن معمول بویوک مرمر دیوندن انیزکن کیجه مک ؛
باشامقارک ، هیکلرک ، وبوتون چیچکلرله یپراقلرک اوستنه سریمش اولدینی ژاله لر مهتابک
عکسیله بیکلرجه الماس دانه لری کبی هر طرفده پارلییوردی . خفیف برنسیم اسیور وصاعده
وصولده کی بویوک اغاجلرک داللی اراسندن سوزیلرک مرمر دیوانک پروازینی تزیین ایدن
کوچوک چاملری اویناتیور وخفیف برچتیردی یایله صاللییوردی . دختر سنا بانچه ناک اک
منهر برجه تنه طوضری آهسته آهسته یورومکه باشلادی ؛ یاسمین یایله نیلوفره « سزنی بوراده
بکله یکنز » دیدی . ویالکنزجه کزینتیسنه دوام ایتدی . کیجه ناک نامتاهی ییلدیزلرینه خطاب
ایدرکی دردینی اونلره وچیچکلره اکلادییوردی . متأثر برسسله : « ای لطیف کیجه ا
ای پارلاق ییلدیزلر نه قدر نورانی ورؤیا آلودسکنز ! کوکلی تسکین ایدیکنز ذهنی تشویش ایدن
بوعذاب درونی بی ازاله یه چالیشیکنز ، نورکنز روحه سیلان ایده رک لرزه ناک موجودیتمی
دیگله برسسون ! ای زیکنین چیچکلر سریمی سزه فاش ایدیم ، ای ییلدیزلر حکایه می

دیگه یك بن اویله بررؤیا کوردم که حالا تتره یورم ، کندیمی بیوک برتهلکه ایچنده مشاهده ایتدم . باشمک اوستنده شمشکلی بولولطرمصارعه ایدیورلردی . مدهش برفورطنه قوبدی سوکرا او ، یانه کلدی . ودون حضورمده ایراد نطق ایلدیکی صیرهده اوساخر کوزلریله بکا ناصل باقدیسه ینه اویله باقدی ویا قلاشورق بی درآغوش ایتدی . بن ایسه نوازشلرینه هیچ مقاومت ایتدم بی سودیکندن نمون و بختیار ایدم ، سانکه اوندن امداد دیله یورمشم ، کبی آسانده کی فرطنه دن بی محافظه ایدجکندن امید وارا ایشم ، حالبوکه اوکا صاریلوب اوندن استمداد ایتدکجه بیلمم ناصل ونه دن بی دها بیوک برتهلکه نك احاطه ایتدیکنی کوریوردم ، نه او مخاطره دن اوزاقلاشه بیلدم نه ده اونك نواز شکار نفوذدن کندیمی قورناره بیلدم . او آراق شمشکلك شعله سی اراسنده اوغلامک بدن آریلدیغنی کوردم وتلاشله اویاندم . حالا تتره یورم . عجب بورؤیا نه دیمکدر؟ او آتشین کوزلر بکا خیانت ایده بیلیری اولطافت اوبلاغت هیچ بی تخریب ایتک ایچون صرف اولنورمی ؟ او پرستشکار طور ناصل بی الداتق ایچون یارایلش اولایلیر ؟ اوسویلی موجودیت انجق اونك کی مستنا ممتاز ومقامتسوز برصاحب شان وشهرته بخش اولنمش دکلیدر ؟ دهشته اویاندم وکندیمی یورایه آندم . کوکلی کیره ن بوعدابی سویله ییم؟ مادامکه بن آرتق بشریتک فوقده بررتبه مقدسه بی حائز اولدم ، اسمم ارتق دخترسپادر ، مقصدمدن ملتعدن ، وظیفه مدن باشقه هر درلو حسینانه بیکانه قاله جفمه دائردون یین ایتدم . ای اجدادیمک ارواحی بکا امداد ایله یك کوریورسکیز که اراده مک فوقده برقوت بی سوق ایدیور : بی وقایه ایدیکز . یورکده کی یوسودای چیقارمغه یاردم ایدیکز کوزلرینک آتشی کوریمیم ! سوزلرینک معنای خفینسی آکلامیمیم ! کوکلنک عشقی حس ایتیمیم ! اونی سومیمیم . سزه استرحام ایدیورم ای اجدادم ! بکا امداد ایکز . مادامکه ارتق عشق بنم ایچون نموعدر بی بوبانجه نك یشیم هیکلری قادار بارد قیلکیز ، کوکلم غلیانه کلین . ایشیدیور میسکیز ای بازلاق بیلدرلر وزنکین چیچکلر سریمی سزه تودیع ایلدم . صاقین کیمسه طویمه سین؟ بن جنوب امپراطور بچه سی مینغ خاندانک سلطنت مجسمه سی ، بن ، چینک معظم حا کمه سی ، مقدس عدا ایدیلن دخترسپاسی ، کندیمی اونك اوکنده بک ناچیز بک کوچوک کوریورم . چونکه قوتک فوقده برقوته مالک اولدیغنی حس ایدیورم اونی سویورم ... فقط نفسمه غلبه ایده حکم ایشه سوزویریورم . یوصباح اونکله کوروشدیمک زمان رسمیات حدودندن خارجه چقیمه جفم اعتراف ذنوب ایتدم

کوستردیکم شوضعفدن دولانی کناهی عفو ایدک دیپهړك ایچنی چکدی. سوکرا سراینه
 عودت ایتمک اوزره یورومکه باشلادی. دختر سبایاواش یاواش یوریوردی. متفکر دالین ایدی
 بیاض مرمر مردیوانه واردینی زمان شفق سوکویوردی. محتشم باصا مقلری چیهرق
 اوصباح اجرا اولنه جق وداع مراسمنه حاضر لنتی اوزره آهسته آهسته دائرة حضوریه سنه
 کیردی .

قدربه مسیو

چوبان قیزی

آقشام اولدی یینه دوغدی ییلدیزلر
 کوردکجه درونم بوسبوتون آغلار
 کونش دوغما، کل آچیلما غنجه کدهن
 هجران بکا اوق صابلا دی یابندن

دور ، یینه هر زمانکی کبی آلریمی کوزلر که قویایم . نه ایچین می ؟ بیلده یوروم . یالکتر
 بویله اونلری اووچلریمده دویمق ایسته یوروم . بویله هوسلر بیلتمز که !
 کل ، کوکسکی آج ، سنکله بیر اولق ایسته یوروم . آجان چیچکلر ، توتن بلبل ،
 اویانان بهارم ، جتی چوق سه و دیکمی سویله دیکک بوسورومده سنسک !
 ییلدیزلر ، کونش ، صو ، سسلر ، جهان سن اولدیغک حالده ، سکا ایصسر کیجه لردم
 بو قادار صله چکمه رومی ؟ . بکا ، کوچوک بر چوبان قیزی یم ، دیبه می کله یورسک ؟
 اونک ایچین می چوره می باشمدن آتدک ؟ . .

کچن بهار ، بنی بو سکودک کولکه سننده نیچین اویاندیردک ؟ بویله یانام ، دیبه می
 سهو کیلم ؟ . اووقت ، بن چیللق قولم اوزرنده اویوبوردم . سن ، باشمک آتته کندی
 قولکی قویدک . آلمدن ده کنکمی آتدک . سوروم دارما داغین اولدی .
 سنک نفسک یوزیمه دایدکدن سوکره کوزله روزگار بکا حرام اولدی ... بو کوچوک
 چوبانه عمرده ، تولومده حرام اولدی . نه بهارده ، نه جنبشده ، نه جتده کوزم وار !
 ده اچیچکلر آچوب چنلرده یشهرمه دی که سنی بر آز آلداتسین . بو سکودک کولکه سنه
 بو بیلده ، بولک می دوشدی ؟ اکر سنی چورمه ییدم ، تا کریم عشقنه دی بکا ،
 کچه چکمیدک ؟ صاحبین ، بنی می آرمایه چیتدک ؟ . بویته نرکسلردن دیزی طاقوب

کزن ، کنج چوبان قیزی می صوریورسک ؟ دره بوینده جنفراق سسلرینه ایچ چکرکن ، ککیک قوقولری ایچنده ، یاماچلرده صیچرایوب ایصلیق چالارکن ، بیلیم که کوچوک آیقلرینه طلسملی بردیکن می باتدی ، ندره ؟ ... آی ، بندن اوشن چوبانی می صوریورسک ؟ او ، بنشم ؛ او ، بنشم !

دیلده کی تورکوی طانیادکی ؟ سنک آرادیفک تازمه چوبان شن تورکولر سویلردی . . . چوقدندر باشم یره دوشدی . . . کنکم ده ، سورومده امدن کیتدی .

هانئ ، سن کچن بهار کوچوک چوبانجغزکک صاچلرینی طاغیردک . دوداقلرک دوداقلرنده قلبک قلبی اوزرنده وداها داها یاقلاشدیرمق ایسترکیبی : آه ، دیردک ؟ کوزلرک باشقه یردمی ، کیده جکمیسک ؟ . . .

بنی نهدن ئوپمورسک ؟ اگر آلتلرم خوشکه کیتمیورسه ، قوپاروب آتازم . ایشته ، آل ! اولری ده ایسته م . ئولورکن نینم یر دیدی ! . . .

بنی مرحتکه آوتتمق ایسته مه . هم ، بن نه چوره ، نه بویله سوسلی جبکن ایسته یورم . بونلری کوتور . بکا کچن بهار چیچکلر کتیرمشدک . اولرک هر برینک اوستنده سنک سوداکک صیجانی واردی . بکا اولردن کتیر !

قولارکی چک . باری ، بنی اسکی کونلریمک یادیله یالکز بیراق ! هر کون دییوردم که : او کلسین ، شویله صوقولایم ؛ صاچلرینی ، یوزینی اوقشاییم ؛ نهایت چاربان سینه سی اوستنده جان ویره ییم . سنک نفسکی ، حالا او یله صیجاق ظن ایدییوردم . . . شیمدی ، کویا باشقه بر عمر ایچنده ییم . ییللردر آرادیفمی کورمه دم . ییللردر ، آتکلرینه کوز باشلری دوکمک ایچین یانیورم . آه ، سن بکا ، ماصاللر ایچنده قیزلرک کوکلی آولایوب ده ، د میر چیزمه اسکیتمه نیجه بنی بولامازسک ! ، دیهرک نهان اولان پری دلبرلرینک اویوتتی اوینادک . سن ، بنم بوراده دورامیاجغمی ، یلدن ، یپراقدن ، سماندن ، سسندن ، هرشیدن ئورکدیکمی بیلمه یورمیسک ؟ یالکز سنک یوره ککی دیکله مه یه ، نفسلرک یوزیمی سورمه یه آیشدیفمی بیلمه یورمیسک ؟

صانکه ، شورامده قلبمی ایچین ایچین یاقان بر آتش وار . سه وکیام ، بن سکادیمه دم می ؟ کوچوک بر چوبانم ، یوره کم قاو کیبی ، چابوق قاچارمسک ، قرارک یوقدر ، دیمه دم می ؟ بنی بیراق ، جانمی یاقا ، دیمه دم می ؟ . . .

کشکه بنم قفسمی قیرمایه بدیلر !
چونکه ، اووقت یابانی ایدم . سن ، بنی ، قاچاق قورقوسسیله ، ترك ایده مزداك
واطرافده دولاشیردك .

کشکه سكا انیس اولمایادم . یا قلاشدیئکی کوردکجه قانادریمی دوشوروب ، بوینی
بوکیز اولایدم . شرقیلرم هیجانمدن کسيلمز ، دیلم دولاشماز اولایدی . کشکه اوتور کولره
غریبسه یوب حسرت قاریشدیرمایایدم ! .

شیمدی ، سن قیدی براقدك . قفسمك قایسی آچیق ، چوققلری قیریق دوریور .
فقط بنم قاچاق حالم یوق ! بیلیم که قانادریمه نه اولدی ؟ .

بن ، نه چوره ، نه بویه تللی جبکن ایسته یورم . بونلری کورتور ! بکا کچن بهار دلبر
چیچکلر کتیرمشدك . هر برینك یوره کی سنك سودا كك صیجاغیله چارباردی . بکا یینه
اونلردن کتیرا ..

سمیه رفاهی

وحدته بر مثال :

« انسان و صو »

بنی بشر قادینه ارککک برلشمه سندن حاصل اولدینی کبی صو دخی ایکی عنصرک
آحادندن ترکب ایدر ؛ بونلردن بری یانار دیکری یاقار . کره مز اوزرنده مولدالماء اجسام
لطیفه ایچون واحد قیاسی عد اولوندینی کبی مولدالمخوضه دخی همان بالعموم ترکیبات ،
تحملات واحترافانده حامل اساسیدره ، اجسام عضویه نك رکن مهمی در اونسزحیات اوله ماز .
ایشته بو یاقان و یانان شیلر امتزاج ایدرک صوبی تشکیل ایدرلر . صو (وزنلرک)
واحد قیاسی اولدینی کبی انسانده تکاملاتک مقیاس و محسکی در .

*
**

آدم اوغلارندن بر قسم واردر که طورغون صولر کبی صامت و ساکن کورونورلر .
ادراکاری طار و محدوددرلر ، هیجانلری ، هجرانلری هب مینی مینی اهتزازلره ینه کندی
ایچلرنده سونه ، بیتره . بونلردن کیمی صاف اولوب کوزللكلرک معکسی اولور ، بعضیلری
ایسه بولانیق در ؛ کمینک سینته سنده مولدالمرض میقروبلرک یوواسی ، کمینک ایچنده مواد

سأره بقایاسی واردر . بونلر چرکاب معصیتله آلوده درلر تفسیح ایدرلر فقط قوقان صو
دکل محتویسی در .

بونلر یاجوشقون بر سیل ایله سورو کله نوب دکزله انصباب ایدر و عمانه قاریشیرلر .
یاخودده قطره قطره هوایه طوراعه نفوذ ایدر طاغیلیرلر و کون بکون اکیسه لره غیب
اولور کیدرلر ...

*
**

چایلره ، دره لره ، ایرماق و نهرلره بکنزه یه نلر (آقان آدملر) درکه بونلرک بعضیلری
فأده و حیات ، بر قسمی ده ضرر و نولوم کتیرلر .
سبب جریانلری میلاندر جاذبه دره . هیطنه ایراث خسار ایدنلرده فأده لر تأمین ایله یینلرده
هپ غایه به طوغری آقار کیدرلر . کمینک زمزه جریانیدن نغمه لر تولد ایدرکه :
ألی ، هجرانی ، سروری ، کدری ؛ (خلاصه بالجمله حسیات بشری) ترنم ایلر
ودوبورلر .

بعضاً کیزی و کیندار آقارکن کوپورنلری واردر : طاغلیری ، باغلیری ، خرابه لری
معموره لری استیلا و تاراج ایدرک کوکلره دهشت یررلر ...
بعضاً حزین انحالره سوزولنلری واردر .

طاغدن طاغه ، طاشدن طاشه جریاندن اوزولنلری واردر . طبیعتک سینة صافندن
مصنی اوله رق چیقانلری واردرکه معزز پاک و نزیه عد اولتورلر . نهایت بعضلری باشلی باشنه
بر گول تشکیل ایدرک جریاندن طورلرلر . بونلرک اکثرینسک کتابلرده اسملری واردر .
تاریخده مقیددرلر .

خلاصه کیمی قصه کیمی اوزون بر مجرا تعقیب ایدرک حقیقته قاووشور و وحدتک
دریاسنده بر لرینه اولاشیرلر . فقط بعضیلرینک یولی صاپادر ؛ یا برچوراق چولک دریای
رمادنده یاخودده طوراعک قراکاق چقورلرنده کوزدن نهان اولورلر .

*
**

کیمی بر ایچیم صویه بکنزه تسکین عطشه خدمت ایدرلر . لوشیاتی بیقایانلری واردر .
کیمی منبعندن اولوندر . کیمی کچرکن تلوث ایدر . کیمی آجی ، کیمی طاتلی در . بوزلر
کبی منجمد اولانلری ، قیزغین بخارلر کبی قدرتی حامل اولانلری سالره صعود ایدوب

یاغانلری و بادی رحمت و حیات اولانلری واردر ؛ میوه لرله نمره لرله امتزاج ایدنلری ، مست ایدیجی و سرخوشلق ویرجیلری واردر .

کیمی لری (نباتی ، حیوانی و اجتماعی) عضویتلری ایشله دیر ، کیمی اجسامک ترکیبینه نفوذ ایدر : اولنری حل ایدر ، ترکیب ، تحلیل و تفریق ایدر . بعضیلری ایسه حسنک معکسی در کوزلاکلی عکس ایتدیرلر ، بوتون لذاذ اولنرله آریر و آنجق اولنرله تأثیر ایدر .

*
**

کیمی لری دکز کبی درلر . طالع لری و ساحل لری واردر ذکزلرک افقنده سرابلر ، رنگلر ، خیالار ، ساحلارنده شعرلر واردر . طالع لری اولنرک تظاها ایتدیر ؛ بعضاً قهار ولوله لرله کویوره رک اولومی ، بعضاً حزین زمزمه لرله حیاتی ترنم ایدرلر . .

*
**

هر دکز بحر محیطه هر بحر محیطده بربرینه متصلدر . بو صورتله دکزلر و بحر محیطلر برلشیرلر . و بر (وحدت کلیه تشکیل ایدرلرکه او هر شی محیطدر . متعلقاتی و شکل خارجیسی زمان زمان متبدل کورونور ، حاوی اولدینی دکزلر تبدل ایدر طالع لری باشقه لاشیر فقط حقیقی دیکشمز . کائناته نظر اولنورسه بتون نجوم و شמוש ، کهکشانلره نظر آ مجموعهمز برذرهدر . کذا شمسه و ارضه نسبتله عضویت بشریه بر قطره در . بزه نظر آ بر داملا صو بر قطره ایسه ده مینی مینی حوینات ایچون بر عماندر و بو بویله جه دوام ایدر کیدر .

(انسان) ایشته بتون بو هیئت کلیه بی کندینه سیغدیرمش اولوب کائناتک متکامل و متکائف بر نمونه اکللی در و نصل هیئت عمومی کائنات یکدیگرینه نسبتله بیوک ویاچوک عد اولنیورسه بی آدمه کولکنک احتوا ایتدیکی عالم نسبتده یکدیگرندن درجه فرقلی در .

(انسانک بو اُک متکاملی) ظاها برقطره اولق وینه کندینی احتوا ایدن دهاچوک بر قطره دن حصول بولقله برابر هیئت عمومی کائناتی محیط و مدرکدر .

ایشته دریای روحک دیرینلکلرنده کی بو حقیقی ، طالع لری ساحلارینه چاربار ، چاقیریر هر آن ... و دیرکه :

قطره لر واردرکه ، املك سرورك تظاهراتی ، عشقك كوز ياشلر بدر ...
 « قطره لر واردرکه ؛ عاملردر ، خلاصه موجوداتدر ، سبب تكيون عالم باعث مكنوناتدر .
 « صافی بر قطره صوبك حقیقی ، بوتون انهار و ابجارك حقیقتندن آیری وغیری دكلدر .
 دریالر قطره ، قطره لر دریالدر .
 دو قنور ضیا كنهانه

معانی قرآن

آخرأ طبع ونشرینه یاشلائش اولان استاد محترم ازمیرلی اسماعیل حق بك افندیك « معانی قرآن » نامنده کی قرآن کریم ترجمه سنك بلك فورمسی ألزه كجدی . محترم مترجم ، ترجمه به باشلامادن اول كتابك باش طرفنه شایان دقت بر مقدمه یازمش و بونده يك مهم وآغیر بعض مسائل علمیه به تماس ایتشدر . بومسئله لك قازلر برجه شیمیدین بیلنمسی و مناقشه ایدلمسی فائده لی اولاجفندن بومقدمه ده قرآن کریمك اوصاف و مزایایسن تصویره تخصیص ایدیلن قیمتی سطرلردن سوکرا یالکنز علمی مسئله له تاند اولوق اوزره ایراد ایدیلن قسمی بوجه آتی عیناً درج ایدیورم :

*
 *

بالعموم مسلمانلرک یگانه مقدس ومعظم و مکرم کتابلری اولان قرآن مینه باشلیجه ایکی وجه ایله خدمت اولونمش ؛ بری قرآنته ، دیکری ایضاحنه تاند اولوق اوزره ایکی مهم علم تدوین ایدلشدر . قراء کرام برنجی ، مفسرین عظام ایکنجی خدمتی درعهده ایدرک غایت مهم و مشکل بر وظیفه قدسیه یی اوموزلرینه یوکنمشلر ، امته برچوق آثار پرکزیده اتحاف ایله مشلردر .

علمده شرائط حیات دیکشدرکه انسانلرده سغیلرینی دیکشدره رک حیات ایچین ضروری اولان علومه دورت آل ایله صاریلشلر ، بالعکس تزیین ذات وصفات ایدن علوم کالیه به عطف اهمیت ایتمه مشلردر . غوائل حیات شدتی علوم کالیه ده اظهار ایدرک علوم کالیه اربابی آزانمغله بو میسانده « علم قرآن ، اربابی ده پک زیاده آزالمش ، همان همان هیچه ایش ایدی . احتیاجات حیات ، لسان عربی ایله یازیلان آثار اسلافی ده رغبتدن دوشوردی ، خلقه تتبع و مطالعه ایچین صرف ایدمک وقت بیرقادی .

آرتیق بزم ایچین اوزون اوزادیمیه تفسیره دکیل ، بلکه موضع بر ترجمه به ؛ معانی قرآنی واحکام فرقانی مطول و مفصل بر صورتده دکیل ، بلکه وجیز ، روایات ضعیفه دن

تاری ، شیوه منزه او بیغون ، آکلاشیلماسی قولای بر صورتده ایضاح و بیانہ احتیاج حاصل اولدی .

خیلی زماندنبری بو خصوص ، فکریمی اشغال ایدر ایدی ، طرز تخریری حقیقده دفعالہ بعض یاران ایله مذاکره لر جریان ایتمش ایدی . بش سنه دنبری باشقا برینک ترجمه سنی تصحیحہ باشلامش ، بوسیله ترجمه ایشلریله جدا مشغول اولمش ایدم . فقط وقوع بولان رجا و وصایا اوزرینه اوندن واز کچرک بعونه تعالی رأساً واصلاً ترجمه و ایضاحه باشلام . قرآن مبینی ترجمه جائزدر ، بوندن اصلاً شبهه یوقدر ، ائمه حنفیه عندنده نظم کریم رکن اصلی دکیلدر . بوکامینی معنایه دلالت ایدن ترجمه ایله نمازده قرائت جائزدر . امام اعظمه کوره قرآن کریمی ائی اوقویابیلسین ، ائی اوقویاماسین ، قادر اولسون ، عاجز اولسون ، هرکیم حقیقده اولور ایسه اولسون ترجمه ایله قرائت صحیح ایسه ده امامین عندلرنده آنجاق عاجز اولان کیمسه حقیقده ترجمه ایله قرائت صحیحدر . اصحاب ائی حنیفه دن نوح بن ائی مریمک روایتنه کوره امام اعظم بالاخره امامین مذهبنه رجوع ایتمشدر . فقط ائمه سائرہ بو خصوصده ائمه حنفیه دن آریلار ق ترجمه ایله قرائتی تجویز ایتمه مشلردر .

قرآن مبینی ترجمه و ایضاح خصوصنده خلقک استفاده سنی تأمین ایده جک اولان هر هانکی بظرز مقبول اولور . ترجمه و ایضاح دن مقصد خلقک قرآن مبینی آکلایارق اوقومالرینی ، فرقان کریمک هدایت و ارشادندن مستفیض اولمالریدر . قرآن کریمک معنالرینی افاده ایدن . احکامنی بیلدیرن ترجمه و ایضاح مقصده کافی کلیر .

شوراسی اونودولماسین که هیچ بر لسان قرآن معجز بیانہ حقیقه ترجمان اولاماز ، هیچ بر ترجمه اصلنک یرنی طوناماز ، قرآن حکمنده صایلاماز . هانکی ترجمه اصلده کی اشارات لطفیه بی ، محسنات بدیعیه بی ، نکات علویه بی کاليله تجلی ایتدیره بیلیر ؟ لسان عربہ مخصوص اولان ادواتک ، سلیقه نک اقتضا ایله دیکی نکاتی ، طرز بیانی آیری اولان دیگر بر لسان ناصیل محافظه ایدر ؟ او محسناتک و یردیکی رونق ناقصیل ارئه اولونابیلیر ؟ نظم حکم ایله اولان او لطافت ، او حلوت او آهنگ هانکی بر لسان ایله ظاهر اولور ؟

فی الواقع اوله آیات جلیله واردر که باشقاتورلو ترجمه اولونامادینی حالده ینه اصلک و یردیکی قوت ، حاوی اولدینی دقیق معنی بر تورلو افاده اوناماز . عجیباً فاتحه الکتاب سورهمی ایله سورہ اخلاصی تام بر ترجمه ، بر طاقیم ایضاحات و تصرقات ایله شامل اولدینی دقیق افاده قابل میدر ؟

ترجمه ایله یالکیز مال منیفی ، قصد استدیکی حکم جلیلی اراانه ممکن اولور . خلق ده مال جلیله ، مقصود بالذات اولان حکم - بحالی به واقف اولور ، هدایت وارشادندنه مستفیض اولور . ترجمه ده الزم واهم اولان جهت آیات کریمه یی یا کلیش افاده ایتهمک ، خلقه یا کلیش تلقین ایتهمکدره ، هر تورلو تعظیم و تکریم مزه شایان اولان قرآن عظیم الشانمک شرف جلیله هیچ بوجه ایله تجاوز اولونماقدر .

ترجمه ده تورکجه نك بوتون قدرت افاده سنی نعلی ایتدیرمک ، قرآن مینمزی اسلوب عالی ایله ترجمه ایتمک ، ترجمه یی تورکجه نك بر شاه اثری قیلمق الحق کوزهل برامیه در ؛ فقط بوجهته موفقیت ممکن اولابیلیرمی ؟ معانی قرآنه رعایت ، تورکجه نك قدرت افاده سنه هر حالده مرهچ دکیلیدر ؟ باشند آشنای به (ب - س) قادار هر ایکسینی جمع ایتمک ایله ظن ایدیورم که پك کوچ اولاجقدر .

ایشته بوندن ناشی اثریمز دوه روسی ترجمه دکیل ، توضیح در ، مال منیفی بیاندر ، معانی قرآنی افاده در .

«معانی قرآن» نامنده کی اثریمزده الفاظ قرآنیه نك مساعد اولدینی معناری بیان ایتدم ، یالکیز اولردن برینی بالتدقیق اساس ایدیندم ، دیکر لرینی نوت اولارق یازدم . برطاقیم آیات جلیله آنجاق اسباب نزولی ایله معلوم اولاجضدن معانی منیفه سنی ایضاح اقتضا ایدنجه اسباب نزولی ذکر ایلدم . ابو مسلم اصفهانی دن ماعدا بوتون مفسرین آیات قرآنیه ده نسخی تجویز ایتدکلرندن بوجهته ده عطف اهمیت ایتدم . اصلک افاده استدیکی معنای اعظمی مرتبه ده عیناً افاده به ، دوزگون ، سلیقه مزه او یغون تورکجه ایله ترجمه به چالیشدم . لسان اعتباریله موفقیت ادعا ایدیم ، بلکه اسلوب بز آزرگه وشه مشدر ؛ فقط ترجمه حشو یاتدن آزاده در . آیات کریمه آکلاشیلقمسزین ترجمه اولونماش ، اصلی افاده ایتهمین ، مضای اخلال ایدن گله قونماش ، اصلک کله لری ترجمه ده حفظ اولونمش ، نظم منزل محکم طایفه ناز بر شکلده میدانه چقماشدر .

نظم کریمده ضمیر ایله اسم اشارت ایله ، صفت ایله بیان اولونان الفاظ جلیله مرهچ ایله ، مشالیله ایله ، موصوف ایله ترجمه اولونمش ایسه برای اشارت اوزر لرینه بر خط وضع اولوندینی کیی ، برای توضیح علاوه اولونان کلامکده اوزرینه بر خط قونمشدر . اسم فاعل وصف مشبه لر شیوه به کوره بعضاً فعل کیی ترجمه ایدیلش ، اسماء حسنی همان عیناً افاده اولونمش در ، چونکه اسماء السیه نك هر بری مقامه کوره شرف وارد اولنله اولنری

لفظه جلال ایله ویا تورکجه ده معروف اولان دیگر اسمایله ترجمه ایتمک دوشور و دیکلدر .
 (معانی قرآن) ده معنای حرفی ایله معنای اسمی بعضاً الجاء ضرورت ایله قاریشمش ؛
 مفعول مطلق مقامه کوره تورلو تورلو ترجمه اولونمش ، بعضاً هیچ ذکر اولونماشدر ،
 عاطفه لرده بویله . لام قسملرده بریلدیز ایله اشارت اولونماشدر . تأکیدلرده بعضاً ترجمه ده
 ذکر اولونمش ، بعضاً ذکر اولونماشدر . نظم محکمک کلمه بکلمه ترجمه سی اختیار اولونمغله
 اقتضایدن ایضاحات نوت حالنده یازیلشدر .

مأخذلریمز : ابن جریر ، ابن کثیر ، زحشری ، رازی ، بیضاوی ، ابو حیان ،
 ابوالبرکات ، ابوالسعود ، ابوالطیب ، جلالین تفسیری ، بیضاوی و جلالین حاشیه لری ،
 اسباب نزولی ، کتاب التاسخ و المنسوخ ، اهراب القرآن کبی مدونات طایه در .
 عالم اسلامه عرض ایله دیکم بو ترجمه و ایضاح حقنده مسلمان قارداش لریمک خیرخواهانه
 اخطار لرینی حسن تلقی ایله حکمی عرض ایده رم . توفیق و نهایت جناب رب عزتنددر .
 ازمیرلی اسماعیل صقی

* * *

بو مقدمه ده ازمیرلی اسماعیل حتی بک افندی حقیقه مهم بعض فکرلره و اساسلره
 تماس ایتمشدر . فقط بونلر صورت جدیده ایضاح و تفصیل ایلمک محتاجدر . از جمله
 استاد محترم دیپلورلرکه امامین عندنده آنجق عاجز اولان کیمسه نیک نمازده ترجمه صورتیله
 قرآنی او قومه سی صحیحدر . بوراده اولاحل ایلمه سی لازم اولان نقطه معجزک معناسی در .
 عجباً عاجز نه دیمکدر . عربجه مخصوص اولان ذ ، ض ، ظ ، ح ، ع ، الخ کبی حرف لری
 تلفظ ایده مین غیر عرب اقوام عاجزی عد ایله جکله . عکس تقدیرده سوره فاتحه یی
 عربجه او قومغه قدرتی اولمایان آدمک ترجمه سنی ده او قومغه قدرتی ناصل تصور ایله جک؟
 هر حالده معجز تلفظ قدرتدن محرومیت معناسدن باشقه برشی افاده ایتملیدر . قرائت حقنده کی
 معجزک نه دن عبارت اولدیغی مقدمه ده ایضاح ایلمه مشدر .

صوکره مسئله نیک اهمیتی شوراده درکه استاد محترم ، ائمه سائر نیک مخالفتنه رغماً حنفی
 مذهبه منسوب اولان اماملرک هپسنک ترجمه صورتیله قرائت قرآنک جائز اولدیغی قبول
 ایتمک لرینی قید ایتمدیکی حالده اوج درت سطر صوکره « هیچ بر ترجمه اصلنک یرنی
 طوتاماز ، قرآن حکمنده صایلاماز ، سوزلریله کندی قناعتلرینی سویلورلر . دیمک که

کندیلری امام اعظم مذهبی شویله دورسون سائر حنفی اماملرینک مذهبنی ده قبول ایتمورلر.
ترجه ، قرآن حکمنی طومانیجه ناصل نمازده اوقونابیلیر . و دیمک که مترجه کوره نمازده
قرآنی ترجه ایله اوقومق جائز اولامایاجق .

کوریلدیور که بومسئله لر مهمدر . تنویر وایضاحه محتاجدر . بونلر حقتده قرار ویررکن
نوح بن مریم روایتک درجه و ترقی ده خاصه تدقیق ایدلکه محتاجدر . نچون امام اعظمک
اکم معروف اصحابندن ، آرالرنده بومسئله اوزون اوزادی به مناقشه ایدلدیکی حالده ، بویله بر
رجوع روایتی نقل ایدلیور . بو روایتک ایچنده سیاسی ویا محیطی برتأثیر واری و نهایت
روایت کیملر طرفندن توثیق و کیملر طرفندن رد ایدلمشدر . الح کی نقطه لرده مبهم دکلیدر .
برده استاد محترمک شو «قرآن میمنی ترجه جائزدر . بونده اصلا شبهه یوقدره طرزنده
صریح افاده سنک حدودی بللی دکلدر . چونکه کندیلری قرآن کریمی رأساً و اصلاً ترجه
وایضاح ایتدیکنندن؛ ترجه حشو یا بدن آزاده اولدیغندن و بالخاصه ترجه نیک ، اصلی افاده
ایتدیکنندن بحث بیوردقلری حالده نهایت اثریمزدوغریسی ترجه دکل ، توضیح در دیورلر .
ترجه جائز ایسه اصلنک یرینه قائم اولمازمی ، اصلنی اوقومقده کی احکام و صواب
ترجه بی اوقومقده حصول بولمازمی ؟ بو جهتلرده تصریح ایدله مشدر .
استاد محترم !

مادام که بوگون قرآن کریم ترجه سی مسئله سی طالمشمول بر اهمیت اکتساب ایش
و حتی دیانت ایشلری ریاستجه مسئله یه رسماً وضع ید ایدیلرک مادی و معنوی مسئولیت
درعهده قیلنمشدر . بوتون بو نقطه لر مناقشه و تنویر ایدلملی دکلیدر ؟ قرآن ترجه لرنده
بو صورتله علمی بر مقدمه ایلک دفعه ذات عالیکزک قلمندن چیقدینی ایچون افکار عامه نیک
تنویری ایچون شوماده لرک ایضاحنی سزدن رجا ایدرم .
۱ — ترجه ، اصلنک حائر اولدینی خواص و احکامی حائر میدر و خاصه ترجه ایله

نماز قیلنیری ؟ سزک ترجه کز نماز قیلنه بیله جک ترجه لر دیمیدر ؟

۲ — سزک قبول ایتدیکنکز مذهب هانکیسیدر . امام اعظمک قولنی می ، امامینک قولنی می ویا
مخالف قولنی می ترجیح ایدیورسکنز . بو ترجیحده کی اسباب و استناد ایتدیکنکز اساسلر نه لردر ؟

۳ — امام اعظمه کوره قرآن کریمی آی اوقویابیلسین ، آی اوقویاماسین ؟ قادر
اولسون ، عاجز اولسون ، هر کیم حقتده اولورسه اولسون ترجه ایله قرائت صحیحدر .
امامین عنندنه آنجیق عاجز اولان کیمسه حقتده صحیحدر ، دیورسکنز .

بوسوزلیکنز ایضاح وتفصیله محتاجدر. بالخاصه عجزك دائره شموانی کوسترمك لازم. چونکه عجز هر عجمی (غیر عرب) ایچون قابل ادعا اولدینی کی لسانی تربیه ایدلمین هر آدم ایچون ده قابلدر.

۴ — نوح بن مریم روایتی عجبا برتأثیر آئنده میدر. و بوروایت، نه درجه به قدر موثوقدره.
۵ — ترجمه ایتدیکنز ایتلرک باش طرفه قرآن ایتلرینک باش طرفلرینی یازه مشسکنزه بوصورتله یازمق ویا کاملاً آتی درج ایتمک ویا هیچ یازماق خصوصاً لرنده کی فکر یکنز ندره. نیچون بواصولی ترجیح ایتدیکنز؟

۶ — بعض اشارات ایله بعض معانی به اشارت بیورمشسکنز! بو مشکلدر و تام معنایی افاده ایتمیور دیمکدر. بولری عبارده کوسترمك لازم دکلی؟ بوقراره سزی سوق ایدن اسبابی لطف ایدرمیسکنز؟

۷ — قرآن کریمی ترجمه ایتمکده مقصد، فایه، فائده اولمق اوزره نه لر دوشونیورسکنز؟
شاگردکز و اوظلکنز

نومف ضیا

« تاریخ حکمت ، ده مذهب عشق »

« مابعد و صوک »

عبرانی حکمائی « علت تکوین ، ی صوفیون کی دوشونمشلر ، بتون قابل مذهبه منتسبلرینک انسانی وصال الله مظهر قیلان محبت اللهدر ، سر وحدت عشقده در ، اک بیوک نعمت نفسی کل مطلقه مربوط کورمک ، عشق الهی به مستغرق اولمقده در . اساسلرینی تعلیم ایتمشلر در . عشقک مبدأ و منتهاسی ، وصفی ، شریکی یوقدر . عشق روحی تعینلردن ، شواهددن تأیدر . کوندن مکاندن اوزاقددر . نه ایله تعریف ایدیلورسه ایدلسون معرفتک مطابق دکدر . حضرت مولانا .

بدیدم عشق را سرمست میگفت
بلایم من بلایم من بلایم
من آن نورم که باموسی سخن گفت
خدایم من خدایم من خدایم
بگفتم همس تبریزی تویی بگفت
شایم من شایم من شایم

بیورمشلردر. طور موسی نک سر « لن ترانی » سی جناب خلیک « کونی برداوسلاما » سی
 فخر کائناتک جبل حراده کی « ربک الذی خلق وسوا » سی عشق ازلینک متلمع نورلری ،
 او عشق اعظمک شهابلری ایدی . کائنات عالمه سیار و نایته سی ایله موجودات ذره لرینک
 حامل اولدینی حیات سرلری ، برنطقه نک ایچنده غمخور اولان قافله لر ، دریای سرمدیت ده
 یوزنه نامتناهی کونلر هب اومبر عشقک حضورنده ساجد و اونده کامن درلر . وجوددن
 فیشقیران شأن شلاله لری یوز بیک دورلو وارلق و ادیلرندن آقه آقه بالهایه او تعیناندن
 صییریلوب بحر احدیته دوکیلورلر . بشره بدیع اشیایه قارشو وجدانی برتجاذب ایله مفضوردره .
 عشقی مجازی ، حقیقی اوله رق ایکی قسمه آیرانلر مجازی عشقک متعاقب جلاک آثاری ،
 حقیقی عشقک متعاقب ایسه جلاک ذاتی دمشلردر . اونک ایچون « الحجاز مقتطره الحقیقه »
 مجاز حقیقتک کو پرسیدر . فضل الله سرخسی دن عشقی سؤال ایتمشله . عشق ، جناب
 حقیق بزى درگاه ا کتناهه جلب و صید ایچون استعمال بیوردینی آغدر جوانخی ویرمشله .
 فارسی شعرلرده ایرانک ایک سلاسل قوقوسنی لسانده کی تصرف ایله بزده محافظیه الک
 زیاده موفق اولان یاووز سلطان سلیم بیله غمندن جان ویرسه مده عشقه دائر افشای راز
 ایتمه عاشقک مرتبه سی سرالهدر مآلنده اولان .

کردهم از همه جان سر نکشایم ز عشق
 مرتبه عاشق سراله منست

بیتله الهام وجدانیسی بیان ایتمشدر . و بو یوزدن « پانته ایزم » دنیلان ایکی بیک سنه لک
 بر عقیده فلسفیه ک تاریخی حشمتی یاشادان انسانیتک چوق یوکسک کامل و متفکرلری
 ظهور ایتمشدر . بو وادیده سویله نیلان منظومه افکارک اوقدر پارلاق نمونه لری واردر که
 بونلری بورایه نقل ایتمک امکان یوقدر .

هیچ بر زمره حکمیه قلب بشرده اونلر قدر دوام حاکمیت کوتره مامش ، انسانیت
 بو ایدی حقیقتک حسن محرابنده ازلیندنبری یا قائم یاراکم ، یا ساجد قائمشدر . ذله آدمندن
 بو آنه قدر بشرک ارتکاب ایتمدیکی معاصی انحق عشقک بی حدود دکز لری ایچنده بیقانه بیلور .
 حیات ، ارباب عشقک ازلیتله ابدیتی توحید ایدن برنغمه سیدر . اونک معکس طناتی
 ایسه وجود نامتاهیدر . عشق ، حقیقتک نورلری انکسافه اوغرادن وجهنده سطور حیرتله
 یازلمشدر . او برکتا بدرکه عالم رسوره لری ، جبروت آتاتی ، حقیقت حرفی ، عشق نقطه سیدر .

عشق بر کونشدرکه اونک فضای طلوهی اجسام ایله ارواحک نقطه اتصالی اولان وجدان آدمدر . وجدان ایله وجودک بومعاشقه سندن الوهیتک شعری اولان حقیقت دوغمشدر .
مزامیر سهاونیک مقدس صحیفه لری ، پیغمبرلرک وحی اسرار ی ، ولیرک کشفی ، عالم
وحکیملرک بتون ، بتون واقفله متفکرینک وجدانی نشیده لری هب حقیقته دعوت وانجق
اوکا طاقمقدر .

بلجی زاده :

ظاهر صرمی

آنادولو کتابیاتی

مملکتتمزک اداری ، اقتصادی ، عسکری تشکیلات واستفاده سنه اساسلی بر زمین
تشکیل ایده جک اولان برکل حالنده معلوماته هنوز مالک دکلز . حال حاضرده بوخصوصده
هنوز یکی آدیم آتمغه باشسلا یوروز . آنادولونک تدقیقی استرابونلره ، توکیدیلرله ،
هرودوتلره ... یعنی اُک اسکی عصرلره قدر اوزانیر . بالخاصه بین القطعات حائز اولدینی
ممتاز موقع حسینیه بالخاصه ثروت طبیعی سی اقتصادیات فالنک سرعتله انکشافه باشلادینی
اون دوغورنجی عصرک بدایتدن بری مملکتتمزک مختلف نقاط نظر دن بر چوق ماللرک
موضوع تدقیق ومظهر زیارتی اولمش دره . بو ماللرک نتایج مساعیلرینی ، تدقیقات ومطالع لری
اکثریتله جلدلرله اثرلر حالنده نشر ایتشلردر . بز هنوز مملکتتمزی لایقيله بیله دیکمزی
ادعا ایدمه جکمز حالده اوروپالیر بوفدا کار عالملر سایه سنده چوقدن بری یوردیمز وبزلر
حقتده اولدقجه تام ودوغرو بیلکیرلر ایدینمشلردر . بوندن سوکره بزده دخی حاصل
اولان تیقظه بویولده یورورکن سافلریمزک آز چوق تنویر واشارت ایتدیکی یولاری
تعقیبه وهیچ اولمازسه اولری اوکریمکه ، بیلیمکه مجبوریتمز واردر . بوساقله درکه آنادولو
حقتده علم الارض ، معدنیات ، طبیعی جوغرافیا ، نباتات حیوانات کبی علومه دائر اثر
براقانلرک ادلریله مقصد سیاحتلرینی وبجتلری نه درجه یه قدر صلاحیتله یازه بیله جکلرینی
آکلامق ایچونده دسترس اولابیلدیکمز بر نبذه ترجمه حاللرینی قید ایدیورم .

Russeger (یوسف) [۱۸۰۲-۱۸۶۲] آلمان معدنچیلرندن دره . سالسبورغده دوغمش .

۱۸۳۷ ده طوروس ۱۸۴۲ ده آطنه ، مرعش حوالیسینی معدنیات نقطه نظرندن کزمش
وتدقیق ایتشدر .

Chesney (فرانسوا - راودون) [۱۷۸۹-۱۸۷۲] انگلیز اردوسنده طوبجی ضابطی ایدی . ایرلانده لیدر ، پالمستون مومی الپی بریتانیا ایله هند آره سنده منتظم . مناقله ؛ خصوصیه سلفکه لیمانیه بر دمیریولی تأسیسی استکشاف ایتسی ایچون شرقه کوندرمش ایدی . چه زنه ی بومقصدله تورک ایلی ؛ مصر ، فلسطین علی الخصوص فرات اوزرنده اوزون سیاحتلرله نهری تدقیق ایتدی . ۱۸۳۱ - ۱۸۳۴

اثری :

فرات ودجله کشفلی (۱۸۵۰)

Abich آبیخ (عیوم - هرمان) [۱۸۰۶ - ۱۸۸۶] عام الارض متخصیصدر . برلین ده دوغمش و یانده اولمش قافقاسیاده شرقی تورکیاده فنی سیاحتلر اجرا ، بونلره دائر کتاب ، مخطرله لر نشر ایتشدر .

اثری :

فرات سفری اثناسنده کلدان ، بایلیویناه آتوریاده پایلان تدقیقی مشاهده لر ۱۸۳۸ بویوک آرانک جنوبی غریبسنده تاندورهک (ناندیر ؟) طاغنک سولغانارلری (۱۸۷۰) ، Ainstrarth (ویلیام - فرانسیس) قیمتدار بر علم الارض متخصیصدر . کوردستان ، فرات ، آطنه ، تورک ایلی بی کزمش ۱۸۳۵ حق نسطوریلرک ایچنه نفوذه موفق اولشدر . (۱۸۴۱)

اثری :

فرانسز عام الارض بولنه ننده منتشر وجوق مقبولدر .

E H K ch Kal (قارل - هاینرخ آمیل) ۱۸۰۹ به نادارالفنونده نباتات خوجهسی ایدی . وایمارلیدر . آنادولی ، شرقی تورکیا ، طربزون ، قوزغون دکزی (بحر حزر) ، قافقاسیای دولاشدی . بورالز حقنده تاریخ طبیی ، قومیات لسانیات نقطه نظرندن غایت فائده لی مشاهده لری واردر .

اثرلی :

۱ - قافقاسیا بر زخنده سیاحت [۱۸۴۲ - ۱۸۴۳ . جلد - ۲ . (شتوت غارد)]

۲ - شرق مجموعه نباتاتی (۱۸۴۸ - ۱۸۵۴ . حال)

۳ - قوقاس برزخی ، ارمنستان خریطهسی (۱۸۵۱) .

(بواترک نباتات ، جوغرافیا ، تاریخ ، قومیاتدن باحث برده متی واردر .

Wagner (موريس - فرودرخ) [۱۷۸۷ - ۱۸۱۳] برلين انجمن دانشی نامنه
 (۱۸۴۲ - ۱۸۴۴) ده قره دکز ساحلاری، قاقاسیاء شرقی تورکیاده فنی کشفیاته. مأمور
 ایدلمش ایدی . بیروتده طوغمش مویخده اولمشدر .
 اثرلری :

۱ - کورجسبانه سیاحت (۱۸۵۰)

۲ - آارات و شرقی آنادولو یابلسنده سیاحت (۱۸۵۱)

۳ - عجم و کوردلرک مملکتده سیاحت (۱۸۵۲)

Barth (هاینرخ) [۱۸۲۱ - ۱۸۶۵] شهرتکیر بر آلمان جوغرافیایجیسیدر .
 تورکیایه متعدد سیاحتلر اجرا ایتمش ؛ تاریخی خطه لرک اسکی اسملرینی دیرلتمشدر .
 سیاحتلرینه عاُند خاطرلر مخلص اثرلردن صاییلیر . کتابلری (۱۸۶۲ - ۱۸۶۶) ده
 نشر اولمشدر .

Kinnir (یوهان - ماقدونالد)

هندستان قومپانیاسی خدمتده یوز باشی ایدی . ۱۴ - ۱۸۱۳ ده کوچوک آسیا ،
 آرمستان ، کوردستانده اجرا ایتدیکی سیاحتنه عاُند خاطرلرینی نشر ایتمشدر .

Tchihateluff (پیردر) [۱۸۱۲ - ۱۸۹۰] سیاسی ، معدنچی ، طبیعیات

عالیدر . غاجتاده (پترسبورغ جوارنده) تولد فلورانسده وفات ایتمشدر . اصل بر بوهمایا
 عاُله سنه ، نسوبدر . بو عاُله صوکره لری پترسبورغده یرلشمشدر ، کنجلیکنده دیپلومات
 ایدی . فقط چیخاچمک فنی سیاحتلر ذوقی بو مسلکدن فراغت ایتدیردی . حتی روس
 خارجیه نظارتی ایلیچلیکله استانبوله کوندرمش ایدی . (۱۸۴۱ - ۱۸۴۴) سیاستی ترک
 ایدنجه طبیعی علملر خصوصیه علم الارض تبیی مقصدیه (فرایبورغ) معدنیات مکتبنک
 درسلرینی ایکی سنه تعقیب ایتدی . عودتنده حکومت طرفندن آلتایده برسیاحت قنیه
 مأمور ایدلدی . (۱۸۴۱ - ۱۸۴۲) بو سیاحتدن عودتده کوچوک آسیانک کشفیات
 واسطه لرینی حاضرلامغه قویولدی . سیاحت مصارفی ایچون توارث ایتدیکی املا کنک بویوک
 برقسمنی قارده سنه صاندی . یاننده بر تانار و بر فرانسز خدمتچی ایله مملکتتمزه کلدی .
 کندیلرینی قورقوتان هر تورلو خاطرله قارشوسنده آلتی ییل (۱۸۴۷ و ۱۸۶۳) کوچوک
 آسیایی طولاشدی . چیخاچمک ؛ سیاحتدن صوکره بارسده یرلشمشدر . بر جوقی علمی
 جمعیتلر اعضالغنه قبول ؛ ایرانده داخل اولق اوزره هر حکومت نشان ویردی .

آئرلری پک چوقدر :

کوجوک آسیایه عائد تدقیقاتی درت جلددن مرکب فرانسزجه برائرله نشر ایتمشدیر .
(۱۸۶۶) بو اترک اوج جلدی منحصرأ ژه ٹولوژی، دردنجی جلدی ده کوجوک آسیانک

مستحاناندن باحندر . (ژه ٹولوژی برخریطه ایله برابر)

کوجوک آسیانک اندفاعی قایلری حقنده عمومی ملاحظه لر ۱۸۶۷

کوجوک آسیا مستحاناتی حقنده قیدلر (Notes) ۱۸۶۹

ارضیات بولقننی (صیره - ۲ ، YXVII) (صحیفه ۲۱۸ - ۲۱۲)

کوجوک آسیا طاغلرینک نباتاتی ۱۸۵۹ - ۱۸۵۳

یوزاز ایچی واستانبول جواری ۱۸۶۴ - 8 - m

آقره کچیسو و آوروپاده تانیسی .

کوجوک آسیانک اسکی تاریخی .

آزاق وقره مرکزک انجمادی حادثه لری حقنده تاریخی ملاحظه لر .

پافلاغونیا ، غالانیا ، بتیانک ژورا و تباشیر اراضیسو حقنده مخرطه ۱۸۵۱

کوجوک آسیانک بالا اوزونیک (اسکی حیوانلر) اراضیسو حقنده ملاحظه لر . (۱۸۵۴)

کوجوک آسیاده مبوسه ن رسوباتی وسائره ...

چیخاچفک بونلره ممائل بر جوق اثر ، مخرطه و مقالهلری علوم انجمننک خلاصه

مذاکرات ، سالنامه جوی ، آسیا ژورنالی .. الخ بولنور .

— Hamilton (و . ز) انکلیدر .

أثری : کوجک آسیاده تحریات ۱۸۴۴

— th . KoschY ۱۸۵۸ تاریخنده طرسوس اوزرنده کی آطنه ، کلیلا طوروسلرینی

تدقیق ایتمشدیر .

— chantre (آرنهست) فرانسز علم الارض و آثار عتیقه طالمردندر . لیونده

دوغمشدر ۱۷۴۵ موزه مدیر معاونی ارملش ایدی .

آئرلری :

ماورای قافقاس ، کوجوک آسیا ، شمال سوریه (۱۸۹۶)

قاپادوکیا هیئت علمیه سی ۱۸۹۸ .

— Joubert (پیه - آمده) (۱۷۷۹ - ۱۸۴۷) معروف فرانسز مستشر قلزندندر .

سليم نالك دورنده فرانسز ايلچيسى سه باستانه رفاقت ايتمش؛ ايرانه كيتمك ايجون كوچوك
آسياده سياحت ايلش ايدى . صوكرالى قوللاژ دو فرانس ده فارسى معلمى ، شرق لسانلرى
مكتبنده مدير ايدى . مشهور مستشرقلردن (سيلده ستر دو ماس) ك خوجه سيدر .

أثرلى :

أرمستان ، عجمستانده سياحت (۱۸۰۵-۱۸۲۱) ادرسينك مشهور جوغرافياسنى ده
عربجه دن فرانسزجه به چوير مشدر . ۱۸۳۶ - ۴۰

تورك صرفى عنصرلرى ۱۸۲۳ .

— Olivier (كيلوم - آنتوان) (۱۷۵۹ - ۱۸۱۴) فرانسز طبيعيات طاليدر .
شاه نرينه ايلچيلكله عزيمته آق دكز مملكتلر بيمزى تدقيق ايتمشدر .

أثرى :

عثمانلى ايمپراطورلى ، مصر ، عجمستانده سياحت (۱۸۰۱ - ۱۸۰۷)

— لوبا Lebas (فيليب) (۱۷۹۴-۱۸۶۰)

فرانسز لسان و آثار عتيقه متخصصيدر . ايلك اوكله بحريه مسلكنه كيريش ايدى .
طالى معلملكرده ، صنايع نفيسه انجمنى اعضالغدن صوكره يونانستان ، كوچوك آسيابه
كوندريلن آثار عتيقه هيئته رياست ايتمشدر (۱۸۴۲) .

أثرى :

يونانستان ، كوچوك آسياده آثار عتيقه به دائر سياحت (۱۸۴۷)

Bors (شارل) [۱۷۹۵-۱۸۶۰] انگليز مهندسيدر . مسلكنه طائد معلوماتى اكمال

ايجون شرقه سياحتله بر جوق تاريخى مبانى بى تدقيق ايتمشدر .

— دو بووا دومون بهرو (فرهدريق) [۱۷۹۸-۱۸۴۳] اسويجره لى سياح و آثار

عتيقه متخصصيدر . روس حكومتك يارديميله قاقاسياده تدقيقات سياحتى يابدى . (۱۹۳۱-)

(۱۸۳۴) .

أثرى :

قاقاسيا اطرافندنده سياحت ، چركس و انجازلر نردنده (۱۸۳۸-۱۸۴۳) .

— Fellovs (شارل) [۱۷۹۹-۱۸۶۰] انگليز آثار عتيقه متخصصيدر .

كوچوك آسيانك مهم بر قسمنى بچدى (۱۸۵۲) نشر ايتديكى ايلك اثر انگلتره ده

بوپوک بزمرق او یاندر دیندن لورد پالمستون موسی الهی کشف ایتدیکی آثار عتیقه بی آلد
ایتمک باب عالی به مراجعت ایتدیردی .

— لوفتوس (W. K) علم الارض و آثار عتیقه متخصصیدر .

روسرله ائتلاف موجبنجه تورک - ایران سینیرنی تعیینه مأمور میر آلی (ویلیامس) ک
ریاستی آلتنده هیته علم الارض متخصصی صفتیله اشتراک ایشدر (۱۸۴۹-۱۸۵۲) .
بابلستان آثار عتیقه سفی ، کلدانستان تدیق ایتدی . (لوفتوس) ک سلفلری بونتا ،
فلانده پلاس ، اوپه رک مساعی سفی تنوچ ایشدر .

— Botta (پول - اویل) [۱۸۰۲-۱۸۷۰] فرانسز شهیندری ، آثار عتیقه متخصصیدر .
تورنده طوغمشدر . موصلده نهندر بولغور ایکن بورالده آثار عتیقه آراشدیره حق
هیته مأمور ایدلدی . (سارغون) نک سرانی کشف ایدن بوتادر . فرانسز مشهور
Lonvo (آتوریات) قسمی موسی الهی کوندردیکی پارچه لرله تشکل ایشدر .

اثرلری :

حفریانه دأررد : (۱۸۴۷-۱۸۵۰)

— فلاندهن (۱۸۰۹-۱۸۷۶) رسام ، آثار عتیقه چی ، ناپولیلی در . سارسه سی ایله ایرانده
برابر طولاشمشدر .

— دولابورد له نوق - نه مانوئل - سیمون - ماناس فرانسز آثار عتیقه جیسی شرقک
بوپوک برقسمنی (عربستان ، کوچوک آسیا) بی کزدی . تورک ایلده متروک بوچوق تاریخی
بنالری میدانه چیقاردی .

اثرلری :

شرق وقرون وسطی ۱۸۳۳ .

سرقده سیاحت (۱۸۳۷-۱۸۶۴) .

— Texier (شارل - فلیکس ، ماری) ۱۸۰۲ - ۱۸۷۱ فرانسز معمار ، آثار

عتیقه جیسی در . وهرسای ده طوغمشدر . صنایع نفیسه مکتبندن مأذوندر . کوچوک
آسیانک آثار عتیقه سفی کشف ایچون آنادولی به کوندرلدی . (۱۸۳۴ - ۱۸۳۹)
بوپولهجه ایران ، شرقی تورکیا الجزیره بی طولاشدی . اک سوکرا (قوله ژ دو فرانس) ده
آثار عتیقه مدرسی تعیین اولندی .

انزلی :

کوچوک آسیا صنایع نفیسه ، مبانی تاریخیه سنک نویف و تصویری و قدیم مدینه لره
طوبوغرافی بلانی (۱۸۳۹ - ۱۸۴۸) شرقی تورکیا ، عجمستان ، الجزیره نك جوغرافی
ژه اولوژی توصیقی (۱۸۴۲ - ۱۸۴۵)

— لایار (اوستن - هازی) (۱۸۱۷ - ۱۸۹۴) انگلیز حکومت آدمی ، آثار
عتیقه جیسی در .

۱۸۳۹ ده نینوایه عزیزمتله بونتانک کشف ابتدیی خرابه لری دها ای تدقیق ایتدی .
بالاخره استانبوله ایاجی کوندرلدی :

انزی :

نینوا ، بابلستان خرابه لرنده یاییلان کشفیات (۱۸۵۳)
— پهره (ژورژ) (۱۸۳۲ تولدی) فرانسز آثار عتیقه جیسیدره ، کوچوک آسیاه
فنی سیاحتله توظیف اولوندی . (۱۸۶۱)
بو بالاخره پارس ادبیات فاکولته سی آثار عتیقه مدرسی ، دارالمعلمین طایه مدیری
اولدی . (۱۸۸۸)

انزی :

غالاتیا ، بیتینیا ده آثار عتیقه کشفیاتی (۱۸۶۰)
— Balli بالخاصه ارکلی کومور معدنی حوضه سی تدقیق ایتشدر . ۱۸۹۵ - ۹۶ .
— کیهرت (هازی) (۱۸۹۹ - ۱۸۱۸) .
برلینی خریطه جوغرافیاجی در . انزی ۱۸۴۳ - ۱۸۴۵ کوچوک آسیانک منتظم
خریطه سیدر .

زماغزده بیله قسماً معمول به اولمقده در .

انجمن دانش اعضایی ۱۸۵۳ دارالمنون مدرسی اولدی . ۱۸۶۵
اوغلی ری ، دلکبهرت مشهور جوغرافیاجی در . ۱۷۸۵ ده مشهور (غلوبوس)
جوغرافی مجموعه سی مدیریتده (ندره بی استخلاف ایتشدر (۱۸۷۵) .

شیخ بدرالدین

« سیاونه قاضی اوغلی شیخ بدرالدین » . د اثر
اخیراً انتشار ایدن اثرعلی حقنده انتقاد

مؤلفی : دارالفنون مدرسلردن
شرفالدین افندی

صوک کونلرک حادثات علمیه سی ایچنده بر اثر نظر دقتی جلب ایتمکده در . بزده قیمتلی
اثر لر علی اکثر ترجمه صورتیله وجوده کلدکاری ایچون تدقیق محصولی اولانلر حرکت
فکریه بی تعقیب ایدن ذوات آراسنده بیوک برعلاقه او یاندیر لر . بو کبی اثر لر ، عام سوکیسنک
موجودیتی نسبتنده آلدن آله ، آغزندن آغزیه تنقید ، تقدیر ، مؤاخذه و یا مناقشه مظهریتیه
فائل اولور لر . بوراده موضوع بحث ایتمک ایسته دیکم اثر ، چوق کیمسه لر ی بو صورتیه
و شایان حیرت بر درجه ده علاقه دار ایتمش اولان بر اثر در .

اثرک مؤلفی ، قدرت علمی و قلمیه سی طامش بر ذاتدر : دارالفنون علم کلام تاریخی
مدرسی شرفالدین افندی .

موضوع ده مهم و قیمتداردر : عثمانلی تاریخی ایله ، انقلاب و اختلال تاریخ لر ایله
بالخاصه فلسفه و تصوف تاریخ لر ایله اساسلی صورتده مربوط و هر نقطه نظر دن آری
براهیق حائر اولان « شیخ بدرالدین سیاوی » ... بونی مؤلفک تدقیق نتیجه سی اولارق
قبول ایتمک لی تعبیر ایله سویلیلم : « سیاونه قاضی اوغلی شیخ بدرالدین » .

شرفالدین افندی بو اثری بر ایکی آی اول محرابده ایکی ، اوچ مقاله حائده نشر ایتمشدی
او زمان بو تم ایچون قیمتلی ر تصادف ایدی . چونکه او صیرالرده « شیخ مقتول ، شهاب الدین
سهروردی) نك حیاتی و فلسفه سی حقنده نشر ایتمک یازیلر هنوز ختامه ایرمشدی .
اوضرب و غریب اولدینی قدر شایان دقت اولان فیلسوفک فکر لرینی افولندن ایکیوزاللی
سنه سوکرا شیخ بدرالدین تعقیب ایتمش و بر درجه ده قدر تطبیقه قالمشدی . بو اعتبار
ایله بن شیخ بدرالدین حقنده یازیلان یازیلری صبر سز لقله او قومشدم . فقط اعتراف ایدرم که
اوزمان مقاله حائده یازیلان یازیلرده کافی درجه ده حرارت بولامشدم . چونکه انتظار
ایتمک شینی ، بدرالدینک سلسله افکارینی تحلیل ایتمک اولماسه بیله هیچ اولمازسه سهروردی
حقنده اولدینی کبی بدرالدینک اولاحیاتی مسالک علمی و تصوفیسنه مؤثر اولان نقطه لر ی
کو سترمک شرطیه ممکن اولدینی قدر خطوط عمومیه سیله چیزمک و سوکرا منظومه افکارینی
مخالف آتاردن التقاط ایده رک شیخک روحی جهه سی ، ایشته بودر ، شیخ بویه دوشونمش

بو غایه بی تعقیب ایتمش و علمده بو حرکتی وجوده کتیرمش ، فلسفه ویا تصوفده شومسلکی تعقیب ویا احداث ایتمشدر دییه کوسترمک ایدی .

حالبوکه اثری او قودیفم زمان مع الاسف داها شیخک حیاتی بیتمه دن ، فکرلری و مسلسکی یازمادان کرامات و واقعاتی یازلدیفنی بوندن سوکره ده دوغرودن دوغری به وحدت وجوده کچیلدیکنی کوردوم . صیرا حقه نده کی انتظامه باقنجه اوده قاریشیق کوروندی چونکه اثرده بدرالدین اولاتکه شیخی اولیور ، سوکرا طریقت سلسله سی ذکر ایدیلدیور سوکرا طرز سلوک و تسلیکی یازیلدیور . همده بدرالدین ایچون تنکه شیخی دنیلدیکی زمان بن بو یازیلرده صورت مخصوصه ده برتنکه شیخی آرام ، بالخاصه بوراده بدرالدین کبی بز داعی ، اورته نئی ولوله یه ویرن برآفت تنکه شیخی در . بومهم سرلوحه آلتنده بولدیغم معلومات ایسه قاهرده شیخک وفاتی اوزرینه آلتی آی قدر او مقامده قالدیفنی در .

بونلر نی بک عنون ایتمه مشدی . عکسی کبی بوکا بعض شیر داها انضمام ایدیوردی مثلا بعض ترجمه لرده شرف الدین افندی بی بک معند و بعضلرنده بالعکس مسامحه کار بولمشدم . کرچه بو ایکی ضد طرز ، یرینه کوره مقبوله کچر . فقط بنم نظریه چاریان یرده بونلر آبی برتصادفه مظهر اولما مشلردی . تنکیم کتابک ۲۲ نجی صحیفه سنده ایکی پارچه ترجمه بو نوعنددر . بونلری بوراده کورده بیلیرز . شرف الدین افندی بونلرک اصلرینی ده نوط اولارق صحیفه نک آلتنده کوسترییور . برنجی عباره شودر : « فشاهدت الوجودکله هو الله تعالی فصاح تعالی علی لسانی قائلاً یا الله فکان العالم کله هو لسانی لسانه فتکلم به بیا الله » بونی شرف الدین افندی بویله ترجمه ایتمش : « وجودک تمامنی یالکنز (الله) کوردم ؛ لسانله الله ؛ (یا الله ! . . .) دییه صیحه ایتدی عالمک جمله سی او ؛ ولسانم ده آنک لسانی اولدی . و آنکله (یا الله . . .) دیدی ، بو ترجمه معند بر اصرارله عیناً ترجمه در . فقط بوندن شیخک مقصدی آکلاشیلیمیور . نیجه شوبله ترجمه ایدلمک لازم ایدی ! مشاهده ایتدم که بتون وجود الله دن عبارتدر وهان او ، لسانم دن یا الله دییه صیحه ایتدی ؛ بتون عالم او ، لسانم اونک لسانی ایدی اونکله یا الله دیمشدی .

چونکه بوراده شیخک مقصدی خفیف بر اویقو آراسنده بتون وارلنی اللهم دن عبارت کوردیکنی و بونی کورنیجه حیرت و دهشتندن درحال یا الله دییه حایقیردیغنی سولمکدر . آنجق بن حایقیردم دییه میور چونکه بتون وارلنی الله دن عبارت کورمشدی .

و بناءً عليه حايير انك ده الله اولديغى سوبله بور. بوراده سوزك ايكنجى قمرسى ، اولكنك
ايضا حيدر . چونكه بتون عالم او ، لسامده اونك لسانى بناءً عليه بم لسامدن يا الله دين
اودر ديمك ايستور . عباره مك ذوقه وارمق ايجون عيناً فقط قورو بر ترجمه كافى . كلدر .
عين صحيفه ده كي ايكنجى عبارده شورد : وفي بعض الاوقات يقع في قلبى صورة بعض الاشخص
كأنها ابتلاؤى وانى في ذلك الوقت قدا كون مشغولاً مستغرقاً بالمطالعة فأخذنى ذلك الحاطر
ويشغانى بصورة ذلك الشخص وكما ادفعها عن قلبى لا يندفع ثم ان ذلك الشخص يزورنى
في لغدواراه حساً .

بوعبارده شو صورتله ترجمه ايدلشدر : « بعض وقتلده بعض اشخاصك صسورتلرى
يارلدا يارق قلبه كليركه بو حال مطالعات ايله بك مشغول اولديغى وقتلره تصادف ايدجك
اولورسه قلبدن دفع ايتك ايستديكم حالده بر درلو دفعه مقتدر اوله مم و نهايت ايرتسى
كونى او شخص زيارتمه كلير وكنديسى حساً كورير . »

بو ترجمه يوقاريدم كينك عكسنه اولارق مساحلى ومألاً ترجمه در . فقط ينه اوتنه كي
عباره مك ذوقه واردير ميور . بكا قاليرسه سوبله ترجمه ايدرم : (بعضاً بر شخصك صورتى قلبه
يارلدا درجه سنه خطور ايدرم . بن اوزمان تفكرله مستغرق ومشغول بولنورم ، بو حالده قلبه كان
اوشى (خاطر) بي اخذ واستيلا و اوشخصك صورتيه اشغال ايدرم نه زمان اوني قلبدن دفع
ايتك ايسترسه مندفع اولماز . صوكرا ، او شخص ايرتسى كونى بي زيارت ايدر و اوني
حساً كورورم .) كوريليوركه شيخك بوراده مقصدى (قلم تفكر ومطالعه ايله مشغول
اولديغى زمانده بييله او صورت مندفع اولماز) ديمكدر . حالبوكه شرف الدين افنديك
ترجمه سندن بالعكس مطالعه ايله مشغول اولديغى زمانه تصادف ايدرسه قلبدن دفع ايدم مزمش
معناسى چيقار . ديمك كه مطالعه ايله مشغول اولديغى زمانه تصادف ايدرسه دفع ايدم جكمش
هيچ بويله شى اولورمى ؟

خاير ، بن بونلره شرف الدين افنديك قدرت علميه سنى تقيص ايدم جك دكلم . بزده عرب اد-
بياتى ايله اساسلى صورتده اشتغال ايدن بو كي علملرده حقيقه متخصص اولان فادردوات آراسته
شرف الدين افنديك موقع مخصوصى واردر . واونك ترجمه قدرتى قابل انكار دكلدر .
آنجق كنديسى محرابه كي مقاله لرك باش طرفده « كتابك مقدمه سنده وار ، اوزون مدت

بویاشله اشتغال ایدلمش اولدینی سویله دیگی حالدله اژده انسجام و تصنیف اولماماسی و بعضی ترجمه لرك باشدن صاله کبی یاییلماسی بنده اثره کافی درجه امك ویرله دیگی حسنه او یاندرمشدی .

بالا خره شیخ بدرالدین حقنده کی یازیلر کتاب حالنده انتشار ایدنجیه مسئله د کیشدی . اثر کندی کی کوستردی و بیوک بر مقبولیته نائل اولدی شایان اعتماد بر جوق ذوات آراسنده علمی بر حادنه تلقی ایدلدی . بونلری ایشیدنجه اثری یکیدن او قومق لزومنی حس ایتدم .

*
**

کتابه ، ایکنجی نظرم ، اوزرمده بسبتون باشقه بر تأثیر براقدی . اولجه بونلری فکر لر پارچه پارچه دیزلمش و آرالرنده رابطه کوزهدله مش ، انسجام افکار تعقیب ایدلمش کی کوردیکم حالده اخیراً اثری بر بتون حالنده او قونجیه بوجهلره حقیله اعتنا ایدلدیکنه مطلع اولدم ، و کوردم که اثر شیخک افکار فلسفیه و تقیبات صوفیه سنی تحلیل ایتمک و یا خود مختلف آثارندن شیخک فکر لرنی جمع ایدرک بر سلسله منطقیه حالنده او منظومه افکار دن بر ترکیب وجوده کتیر مک مقصدیه یازلماش ا اوراده ده مثبت ده اصولی بر خط حرکت تعقیب ایدلمش و یالکز شیخه دائر مشاهده لر و وقع لر جمع و بعضاً ده شیخک مختلف مسائل حقنده کی فکر لری ترجمه صورتیله علاوه ایدلمش و خلاصه اثر ، تاریخی و مثبت بر اصول ايله یازلمشدر .

بو اصولده تاریخ صیراسنه جوق دقت ایدیلیر . موضوع تدقیق اولان ذاتک حیاتی و تکامل فکریسی خطوه خطوه ، اثر لری و وقع لری سنه سنه تدقیق و تعقیب ایدیلیر . بو طرز تحریرده اولا موضوعک کوچوک ایکن آلدینی تریبه و تلقینک درجه سی آراشدیریلیر . طالع سی ناصل بر طالع ایدی و اونک اوزرنده ناصل ایزلر براقدیلیر . بدرینک کرک ارثاً و کرک تلقین صورتیله اجرا ایتدیگی تأثیر و نفوذک قیمتی نه ایدی ، بناء علیه پدرک علیه و صوفیه زمهر لری آراسنده و ایجابنده ادبا ویا مأمورین حکومت آراسنده احراز ایتدیگی موقع نه ایدی ؟ بونلر اولچولور . کوچک کدن اعتباراً باشلایان بو تدقیق یاشک و فکرک انکشافی ايله هم عنان اولارق کسب اتساع ایدر . موضوعک تماس ایتدیگی ذوات ، بونلردن آلدینی الهام آراشدیرلمه باشلانیر . یاشادینی محیطک ، سیاحت ایتدیگی یرلرک و بونلرک تأثیراتی نظر دقته آتیر و الخ . . . تاریخ صیراسیله تعقیب ایدیلن بو تدقیقه موضوعک

تکامل فکریسی اوزرنده مؤثر اولدینی نقطه لر نثیت ایدیلیر . صوکرما مستقلاً فکر ساحه سی و مسلک موضوع بحث اولور .

ایشته شرف الدین اقدینک تدقیق ایتدیکی قیملی موضوع ده بواصول تعقیب ایدلمشدره شو قدرکه او ، فکر و مسلک عائد مسئله لری حیاندن آیرمامش اونلری ده تاریخ صیراسیله حیات ایچنه مزج ایتشدره . اکر اترك محترم مؤلفی قدم عالم ، اراده کی مسئله لری یازارکن محاکمه یوروتمه کمالقماسه ایدی کتاب قولایلقله برطاقم مشاهده لرك جمع و تثبیتدن عبارت عدایدیله جگدی و بوتقدیرده داها شامل بر قیمت و اهمیت اکتساب ایده جگدی . چونکه بومواد علمیه دن بر تاریخی ویا بر انقلابی نه درجه استفاده ایدرسه . بر فلسفه ، فقه ویا تصوف منسی ده عین طرزده استفاده ایده جگدی . فقط ائرده یالکز مشاهده لر ایله اکتفا ایدله مشدر .

ایشته بنی تعقیب ایدیلن اصول و طرز حقنده اندیشه یه دوشورده نقطه بودر . بواثرله نه یایلمق ایسته نیلمشدره انکی برغایه علمیه تعقیب ایدلمشدره هر هانکی ساحه تدقیق اربانه مواد علمیه می ویریلور ؟ یوقسه بر مسلک ، بر فکرمی ایضاح ویا مدافعه ایدیلور بوتون بونلری بن ائرده مندرج بولدیغ ایچون اثر حقنده مثبت و تاریخی اصول ایله یازلمش دیدیکم قدر مؤلفک شخصیتی کوسترین مزجی بر اصول ایله یازلمش اولدیغی ده علاوه ایتک ایستورم .

*
*
*

بوراده اثری خلاصه ایتکی چوق آرزو ایدردم . فقط بالذات کتابک مطالعه سی کوچ برشین اومادینی کبی سهوه سهوه اوقوناجق بر اسلوب ایله یازلماسی ده مطالعه می تسهیل ایتدیکی ایچون تام بر خلاصه دن مستغنی کورونمکده در . عین زمانده کتابک مختلف برلرنده بر چوق حقایق علمیه به تماس ایدلمشدرکه اونلری هر حالده کتابدن اوقومق ایجاب ایدر . مثلاً شیخ بدرالدینک دوغدینی یرک « سیاو » اولمایوب « سیاونه » اولدیغنه دأرشایان دقت بر بحث واردر . شرف الدین اقدینک بو حقیقته نه صورتله مطلع اولدیغی کندی لسانندن اوقوبوب دیکله مکده بر ذوق مخصوص واردر . بو نقطه تحققی ایتدیکی تقدیرده شبهه سز بر کشف ماهیتی احراز ایدر و بونی شرف الدین اقدی ایچون شایان تبریک و افتخار بر موفقییت علمیه اولق اوزره قید ایتک ایجاب ایدر .

مسئله جغرافیا و تاریخه عائد در بنی علاقه دارایدن جهت ایسه شودر: مادامکه شیخ سپاونه لیدر بچون شیمدی به قدر شیخه « سپاوی » دنیلمش و بوبک اسکی کتابلریم زده ده بویله نثیت ایدلشدرد. عجبا سپاونه نك اسم منسوبی سپاوی می کایور (مدینه، مدنی - مرو، مروزی کبی) بوقسه شیخک زمانندن بری کن مؤللمر هب یا کشش اولارق شیخی سپاونه یرینه سپاوه می نسبت ایتملش؟ شرف الدین افندینک ویردیکی ایضاحات آره سنده بوجهتی حل ایدر جک بر نقطه به مصادف اولمادم. بو، بکا شرف الدین افندینک بوکشف عالمیدن کافی درجه استفاده ایده مدیکی ویا کشفی امام ایتمدیکی حسنی ویریور.

ایشته اثرده بو کبی مباحث عامیه موجود اولدینی ایچون اثرک هر حالده اوقونماسی لازمدر. مع مافیله بوراده عمومی خطلرله اثرک بر چرچیو دسنی یا بق وظیفه در.

*
**

اثرده اولاشیخ بدرالدینک پدری سپاونه قاضی قاضی اسرائیله بر بحث تخصیص ایدیلور. صوکر صیراسیله شیخک زده ونه زمان دوغدینی آراشدیر یلیور. متعاقباً شیخک تحصیلی معام و درویش اولیشی ذکر ایدیلور. بوندن صوکر شیخک تیمور حضورنده بولوندیغندن بحث ایدیلور. متعاقباً شیخک تکه شیخی اولیور ونه نهایت شیخک طریقت سلسله سی، « واردات » نه نظراً طرز سلوک و تسلیکی، کرامات و واقعاتی موضوع بحث اولیور. بو صوک بچنده شیخک منسوبلرندن بعضیلرینک مشاهداتی شیخک لسانندن اوقوبورزه بومشاهده لر کراماته عائد اولمقدن زیاده وحدت وجود ایچون واضح مثالدر. بومناسبتله وحدت وجود بچنه کچیلور. بو بچنده شیخک خصوصی بر سیاق نظری وشخصیتی، وحدت وجوده دائر معروف فکرلرک بولوک وقیصه بر تکرارندن باشقه مزیتی کورلیور. بوندن صوکر قدم عالم، اراده، آخرت بختلری کلیور.

بواوچ بحث آکلاشیلان کتابک مندرجاتنده تنوع اولمق ایچون مؤلف طرفندن خاصه علاوه ایدلشدرد. یعنی شیخ، اهمیت مخصوصه عطف ایدرک مستقل بر فصل ویا بحث حالنده بونلری تدقیق ایتمش دکلدر. چونکه بوسرلوحه لر آئنده کورولن برر ایکیشر سطرلق عبارده دن ماعداسی کتابک مؤلفنه عائد مطالعه لردن عبارتدر. اکر شیخ بونلری بر مسئله عد ایسه ایدی اوزرنده توقف واصرار ایتمه سی لازم کلمی ایدی. مع مافیله شیخ بدرالدین حقلی اولارق بونلره عطف اهمیت ایتمه مشدر. زیرا وحدت

وجودی قبول ایدن بذات « عالم » دیه بر موجود قبول ایده منزه اونک قدمنی موضوع بحث ایتسین، دنیا قبول ایتزکه عقبا قول ایتسین. نتکیم کتابده بونلرک اعتباری اولدیغنی بالذات شیخک سویلیدیکی ذکر ایدلمکده در. شرف الدین اقدی ده شیخه کوره عالمک باریدن آری اولمادیغنی دفعاتله نقل ایدیور. اراده حقنده عین مطالعه جاریدر. زیرا اراده نیک تحققی ایچون هرشیدن اول فاعل، فعل، مفعول، لازم، حالیوکه نظریه یه کوره بونلر عین شی دروایکیلیک تصور ایدیلده من. نتکیم شرف الدین اقدینک اراده بحثنده شیخدن ترجمه ایتدیکی عبارتیه نظرآ « الله دیلرده دیله دیکفی با پارناصل یا بماز که استعدادده ظاهر اولان ده کندیسیدر [۱] » دنیلور. شو حالده اراده زرده قالدی. اوت کرک بدرالدین و کرک سائر وحدت وجوده قائل الان کابر، بوتعبیرلری قوللانیر لفظ یالکز تعبیر اولمق اوزره ... چونکه بونلرک اولنرک لساننده ظهور و تجلی ایله جلوه زن اولان اظلالک رمز لریدر، ایشته بوقدر. یوقسه بوکبی تعبیرلره اولنر بر حقیقت قصد ایتزلر و بناء علیه بونلره مستقل برر بحث تخصیص ایتزلر. ایدر لوسه کنندی مسلک لرنی « ضم ایتهمش اولورلر.

بوندن سوکرا، شرف الدین اقدی کتابه حشر اجساد، جنت و جهنم، شیطان و ملک بحثلرنی درج ایدیور. بو بحثلر ده حقیقه چوق استفاده لیدر. بالخاصه بدرالدینک حشر اجساد حقنده کی سوزینی بر چوق متصوفه مناقشه ایتشلر در. صاحب کتاب بونلری شایان دقت بر صورتده محاکمه ایتشدر. بوندن سوکرا کتابده ذکر ایدیان بحثلر شونلر در : شیخ بدرالدین و حیات عیسی، شیخ بدرالدین و انسان کامل نظریه سی، شیخ بدرالدین و قوعاتنه دأثر منابع تاریخیه، (دوقس) ک اثری، شیخ بدرالدینک غایه سی به ایدی. شیخ بدرالدینک آثاری، تاریخ وفاتی، حقنده سویله نیان بر مدحیه و ذیل.

* *

شوراسنی ده علاوه ایدیم که محترم مؤلفک اثرده شیخ بدرالدین و قوعاتنه دأثر طویلادیغنی منابع تاریخیه جداً چوق قیمتلری در. بونلری زمان اعتباریله اک قدیم اولان ابن عرب شاهک عقودالنصیحه سندن باشلا یارق کتابه صیراسیله دیرمش و معتبر تاریخلر ده شیخه دأثر بولدیغنی سوزلری برر وثیقه حالده عیناً درج ایتشدر. بو، چوق شایان تقدیر در. بالخاصه ذیلده [۱] بو عبارتک عربجه متنی (ص ۲۹) زیرینه سهو مرتب اولارق یا کلش دیزلمش اولاجق. اگر متنی کورسه ایدم بو ترجمه ده (استعدادده ظاهر اولان) یرینه (اشیاده ظاهر اولان) عبارت سنک بولونغانی آراشدیر اچقدم.

مرحوم بابی افندینک مکتوبی، محمود هدائی افندینک تذکره سنی و «هشت بهشت» که
متنی بولوب یازمه سی اولجولمز بر قیمتی حائزدر.

اثری هیئت عمومی اعتباریله یوقاریله موضوع بحث ایتدیکم ذواتک مدح و ثنا
ایتدکری درجه ده بولدم. فکر لرینه اشتراک ایدرم. ازمهر جهت شایان مطالعه و موجب
استفاده در. مطالعه سی حرکت فکریه ایله علاقه دار اولان ذوات ایچون بالخاصه شایان توصیه دره
شرف الدین افندی بی خدمت واقعه سندن، صرف ایتدیکی مشکور مساعی و همتدن
دولای صمیمی صورتده تبریک ایدرم.

بوسف ضیا

فینلانڈیایه بر نظر

یوردمزک هر طرفی منبت، محصولدار طوبراقله، کوزل و معتدل اقلیم لرله محاط اولدینی
حاله مملکت مزده مع الانسف سفالت و ایشسزک کوندن کونه چوغا لقمده در. بو حالک
وطنی سون، استقبالی دوشونن، اندیشه فردا ایله تیزه یین وجدانلری متأثر ایتمه سی
قابلیمدر؟ وضعیت حاضره نك بر جوق اسبابی اولاییلیر. بز بوراده بواسبابی تدقیق ایده جک
دکلز. یالکمز حیاتده کی موقتیک سری، سی، سی متادی اولدینی کوسه ترمک ایچون
روسجه مؤلف سندن آنسی تلو په دی، قاموس الاعلام و سائر معتبر آثاره مراجعت ایده رک
«محراب» قارئینه «فینلانڈیا» قطعه سنی و «فین» خلقی طاقتمق آرزو سنده ییم. طبیعتک
کونا کون مواعی، اقلیمک بی پایان شداندی دولاییسیله «طبیعتک اوگی اولادی» نامیله
یاد ایدیان فینلانڈیالیلر محیر العقول اولان سی متادیلریله غیر قابل مسکون برحاله بولنان
او قطعه یی بوکون مسکون حق معموور برحاله کتیر مشلدر. حیاتده موفق اولمق ایچین
اوغراشان تورک کنجلیکی هر حالده فینلانڈیا قطعه سنی، و فین خلقنک حیاتده کی عظیم مساعیسی
تدقیق ایتمه لدر. بوسبیله بو موضوع اوزرنده برآز توقف ایتکی لزوملی عد ایتدم.

فینلانڈیانک احوال تاریخی سی :

معادنک کشف، صنایعک ایجاد و ترقی سندن اول یعنی انسانلرک طاشدن معمول آتلر
استعمال ایتدکری زمانلرده کره ارضک بوشمال جهتی «برودت دوری» حالده بولوندیقندن
فینلانڈیا واکا جوار بولنان ساحلر تماماً بوزلر آلتنده بولونیوردی. بالآخره بوزلر
چکیله رک انسان بارینه جق و یاشانه بیله جک برحاله کلدیکنده بو قطعه ده اک اول یاشامایه

باشلان خلق حال حاضرده کی « فینوا » لردنی عبارت ؛ یوقسه بشقه برقومی مسکون بولومش اولدینی تاریخیاً قطعی بر صورتده تثبیت ایدیلهمیور. آنجق « آریا » قوملرینک آسیای وسطادن اوروپایه هجرتندن اول بوقطعه نك دیگر طرفلرنده دخی اقوام تورانیه بولومش اولدینی قوتله تخمین ایدلدیکنه نظراً ، فنلاندیا جهتده دخی اسکیدن فینوالر ویا اقوام تورانیه دن دیگر بر قوم بولومش اولسی ماحوظدر . هر حالده اسکان تعبیری بوراده پك مناسب اولیوب آسیا اقطار شمالیه سنده بولنان اقوام وحشیه نك اسکیدن بری بوزلر مساعده ایتدیجی . آو اولایه رق ، بالقجیلق ایدرک بوتی کورفرزینه قدر ایلریله دکاری ؛ واورادن دفصائله اسوجه و روسیه سواحلنه دخی کجی رگ کاه آوجیلق و بالقجیلق ، کاه یفما کرلک ایتمش اولدقلمی آ کلاشیلور . بو حال پك چوق زمان دوام ایتمشدر . فقط فینوالر مرور زمانله تجاوز قوتی غائب ایدرک فنلاندیانک ساحل و کوللرنده بالق ، اورمانلرنده آو اولامغله قناعت ایتدکلمی حالده روسیه ده کی اسلاولر ایله اسقاندینا ویا شبه جزیره سنده کی « توتون » لر بونلری راحت بر اقیه رق فنلاندیایه تجاوز اتمیه باشلامشدری .

۱۲ نجی عصر میلادی ده فنلاندیایلر هنوز وحشیلک حالندن قورتوله میوب آوجیلق ایله کچیر ، کوجه حالنده یاشارلردی . او تاریخده اسوج قزالی « اریق » بونلری جبراً خرستیان یایق ایچون تدریجاً تصدیق اتمیه باشلادی . اسوجایلر اک اول « آو » شهرینی ضبط ایدرک بالآخره فنلاندیانک مختلف یرلرنده بعض قلعه لر تأسیس و مملکتی تماماً استیلا ایتدیلر . بو صورتله فنلاندیا اسوج قرالغئک بر جزئی اولارق آتی عصره قریب بر مدت اسوج اداره سنده قالمشدر . فنلاندیایلر اسوجیلرله تماس نتیجه سنده اونلردن علوم و صنایع اوکره نرک تدریجاً تمدنه ، اولدجیه منتظم کویلر تأسیسه ، زراعتله اشتغال ، و هر خصوصده اسوجیلرله تابع اولیه باشلامشدری . فقط روسلرله اسوجیلر آراسنده آرقه سی کیسیله مبن محاربه لر دولایسیله فنلاندیا تقسیم ایدیلرک شرق و جنوب شرقی جهتی روسلرک الیه کچدی . « بویوک پترو » فنلاندیانک روسیه یه تابع اولان « ایتقریه قطعه سنده » ینوبورغی ، تأسیس ایله پایتخت اتحاذ ایتدکدن سوکره روسلر فنلاندیای تماماً استیلا ایتمک احتیاجنی حس ایتدیلر . نهایت ۱۳۰۹ تاریخنده اسوجیلرله یایدقلمی محاربه ده احراز ظفر ایدرک بومملکتی تماماً روسیه یه الحاق ایتدیلر . آنجق فنلاندیا ، اسوجیلرک اداره سی آلتنده قرال خاندانی افرادندن برینک نامنه بویوک دو قه لقی صورتنه افراغ ایدیلرک

مختاریت ایله اداره ایدلمکده اولدیغندن ؛ روسیه ایبراطوری دخی شکل اداره بی دیکشدر۔
 مه یوب کندیسی فینلاندیانک بویوک دو قه سی طاقمله اکنفا ایتشدی . حق کندیستک تحت
 اداره سنده اولان شرق و جنوب شرقی جهت لرخی بیله فینلاندیاه ترک ایتشدی . روسیه
 ایبراطورلرلرندن برنجی الکساندره فینلاندیا اداره سته رسمی بر مختاریت و یردی . فینلاندیانک
 کندیسنه مخصص نظام لری ، محکمه لری ماده سی بیله واردی . واقعا فینلاندیا روسیه تک
 بر جزئی عد ایدیله رک روسیه حکمدار لرینه تابع اولدیغندن امور خارجه ده حائز
 صلاحیت دکلدی . بو جهت منحصر آ پترسبورغه عائددی . بونکله برابر فینلاندیانک
 حدود لری آری ، قانون و محکمه لری مستقل اولدیغندن فینلاندیا حکومتی نیم مستقل
 بر حاله ایدی .

خصوصیه ۱۹۰۷ سنه سی مایس ایچنده هنوز روسیه تک هیچ بر طرفنده جاری اولمیان
 بر درجه لی انتخاب اصولیه دوغریدن دوغری به ملت و کیل لری انتخاب ایدیله رک فینلاندیا
 پارله مانتوسی کشاد ایدلمشدی . قادیلر ده مساوات حقوق و حق انتخاب بخش ایدلدیکندن
 مذکور تاریخده کی ملت مجلسنده ۱۹ قدر قادین مبعوث ده واردی . فینلاندیا بو قدر واسع
 مختاریت اداره بی حائز اولقله برابر یته روس ایبراطور لری فینلاندیانک بویوک کنار لغفی
 « دو قه لئی » حائز دی . بو وضعیت ۱۹۱۸ سنه سنده کی روس اختلاله قدر دوام ایدی .
 روس انقلابندن صکره کی وضعیتی ایسه آز جوق معلوم اولدیغندن بوجهی آریجه ایضاحه
 لزوم کور میورم .

فینلاندیانک مساحه سطحیه سی ، و نفوسی :

فینلاندیانک اراضیه سی ۹۵ بیک ۳۷۹ کیلومتر و مرابهی در . نفوسی ۱۹۰۰ سنه سنده
 پاییلان تخریره کوره ۲,۶۷۳,۲۰۰ ایکی میلیون آلتی بوزیتیش اوچ بیک ایکی بوززاده سنده دره
 بر کیلومتر و مرابغه سکنز کیشی اصابت ایتمکده دره ، ۱۸۹۰ سنه سنده پاییلان حسابه کوره
 اهالی تک یوزده سکسان آلتیسی فین ؛ یوزده اون اوچی اسوچ خاتی ؛ یوزده بریخده
 روسلرله دیگر عنصر لر تشکیل ایدیلورلر .

« فینلیر » عنصر لدن بری اسوچ و روس اداره لری آئنده یا شاد قلری حالدیه بوملتلرک
 هیچ بریسیله مناسبت و قرابت جنسیه لری موجود دکلدی . اقوام تورانیه دن « فینوا »
 جنسه منسوب اولان فینلاندیالیر بش قسمه منقسم اولوب مملکتک جنوب غربی جهتده
 « تاواست » لر : تاواستلرک شمالنده بوتی کور فزینک ساحلنده « قوان » ویا « قبان » لر :

اك شمالده « لایون » لر ، شرق جهتده « قارلیان » لر ، جنوب شرقی جهتده ایسه « اینقرلر » بولونیور .

« تاواست » لر فینلیرك جمله سندن زیاده نسللرینی محافظه ایتمشلر در . سیالرنده ، تشکلات عضویه لرنده مونغول عرقه مخصوص علامتلر موجوددر : کوز کیسکلری چیقائیلی ، باشلری ، یوزلری ، برونلری کنیش ؛ آغزلری بویوک ، صقاللری سیره ک بویلری قیصه ، کیسکلری قالدینجه در . یالکز عرق تورانی خلافت اولار ق کوزلری یشیل ، صاچلری ایسه آجیق صاری ، ویا صاری به مانلدر .

بوده شبهه سز یا اقلیم وهوانك تاثیرندن ، یا خود آز چوق دیگر عنصرلره اختلاط تیجه سیدر .

« تاوست » لر طبیعت و اخلاق اعتباریله ده اقوام تورانیه به بویوک بر مشابهت عرض ایدر لر : بوتون اقوام تورانیه کی آغیر باشلی ، کولمز چهره لی ، تلاشمز ، متین ، غایت صبرلی ، هراشی تقدیره براقه رق متوکلانه بر حیات یاشار لر . عین زمانده ایشدن هیچ بیقماز ، یورولق بیلمز و صوک درجه چالیشقاندر لر . سیماجه مونغول عرقه اك آز مشابهت عرض ایدنلری : شرق جهتده یاشایان « قارلیان » لدر . بونلر كرك وجود ، كركه طبیعت و اخلاق اعتباریله « تاواست » لردن چوق فرقلیدر : اوزون بویلی ، كوزل وجودلی ، یوزلری منتظم ، برونلری دوغری آیلنلری کنیش ، كوزلری كوك ، صاچلری ایسه صاریدن زباده سیاهه مانلدر . طبیعت اعتباریله ده دائماشن و شاطر یاشار لر . کندیلری غایت جسور و متشبدره

لسانلری ۱

بش قسمه تقسیم ایدیلن فینلانڈیالیرك لسانلری آراسنده آز چوق برفرق وار ایسه ده جمله سی بر لسانك شعبه لری ماهیتده اولدیغندن یکدیگر بیره غایت سهولته آ کلاشور لر . فینلانڈیالیر اوزون عصر لردن بری اسوجیلیرك تحکم سیاسی و ادبیلری آئنده یاشادق لرندن مکتبلرنده معاملتده لسان رسمی لری اسوج لسانی ایدی . فقط بر عصر دن بری کندی لسانلرینی ترقی ایتدیرمک ایچون پك چوق اوغراشدیلر : خلق لساننده سویله نیلن شعر لری طوبیلایه رق طبع ایتدیردیلر . بر چوق غزته لر ، مجموعه لر ، موقوت ادبی رساله لر نشر ایتدیلر . بر عصر ظرفیه مکتبلرنده کندی لسانلرینی تعلیم ایتدکلرندن اولدقجه لسان میلرینی ترقی وانکشاف ایتدیرمه به موفق اولدیلر . « مابندی وار » ع . فؤاد

چاتی آلتنده بر فیلسوف

مؤلفی : « آمیل سورہ ستر »

مترجمی : عبدالحی ہادی

بو عالم متقابل عشق اوزرینہ مینیدر .
دوای دہ متقابل اخلاص ایله قابل اولور .

بکمبرکبکرمزی سورہلم

۹ نیشان — یازک کوزل اقساملری عودت ایتدی . اغاچلر طمورجقلمغه باشلادی .
چیچکچی دکانلرینک اوکنده کی سسپنلردن سنبل ، فولیه ، منکشه ولیلاقلر قوقولرینی
اطرافه نثر ایدیور . خلق ، ریختیم و بولوارلر اوزرنده کی تنزہلرینہ تکرار قویولدی .
اقشام یکنکدن صکره بنده هوا آلمق ایچین سواقهه چیقدم .
پارسک الک کوزل زمانی ایسه بو ساعتدر : کوندوز دیوار صیوالرینک یکرک بیاضلی
انسانک کوزینی یورار . تپلهمه دولمش اولان یوک آرابه لرینک آغرانی آلتنده ایکلہ بهرک
دونن قوجه تکرلکمر قالدیرملری صارصار ، یکانه اندیشه لری ایشلرینہ یتشمکدن عبارت
اولان عجول و متلاشی خلق یکدیگرینه سورونہرک ، چارپیشهرق قوشوشور ، والحاصل
شهرک منظره عمومیه سی عبوس ، متردد و صولویان بر چهره ارانہ ایدر ؛ لکن اقسام
اولوبده ییلدیزلر پارلدامغه باشلادینی آندہ هرشی دکشیر ؛ بیاض بنالر بولانیق برکولکچیه
بورونور ؛ هربری بر اکلنجهیه قوشمقده اولان قوبه وفایطونلرک آقیشندن بشقه برشی
ایشیدیلز . شن وشاطر کیدنلرله مقصدسز صاللانہ دولاشان کزینتیجاردن بشقه
کیمسه کورولمز ؛ آرتق ایش زمانی اکلنجهیه ترک موقع ایتمشدر . شمدی هرکس مشاغل
یومیه نک ایجاباندن اولان او آتشی قوشوشمه لردن برآز نفس آلهرق دیکله نیر ؛ انسانده
بیه قالان قوت اکلنجهیه صرف ایدیلیر . ایشته : جبه لری قنیدیلرله دونانان دانس اولری ،
قبولری آچیلان هر دلرو تماشا محللری ؛ بولوارلرک ایکی طرفنده ماللرینی جامکانلرنده
تنهپر ایدن طاتلیجی و پاسته جی دکانلری ؛ غزته صایجیلری . محقق آرتق پارس قلمی ،
اولجوبی و اوکلکی بر طرفه براتش جالیشمقله کچیردیکی یوریحی برکوندن سوکرا اقسام
اکنمک آرزوسنده . « تپ » ک حاکم لری کی مشاغل جدیدی ایرتسی کونه ترک ایتمش .
عمومک ذوق و سرورینہ قاریشهرق دکل فقط اونی سیر ایدہرک بو اکلنجه ساعتنه
اشترک ایتمکدن حظ دویارم . باشقه لرینک سعادتق اکر حسود قلبلری قاتیلاشدیرسه ،

تعاذکار روحلری تقویہ ایدر . اعتماد و امید تسمیہ قیلنان ایکی کوزل چیچکی آجان کونش ضیاسیدر .

بوزی کولن بو غلبه لق آراسنده یالکز اولدیغ حالده کندی بیویا حس ایتمورم . چونکه بونلرک ذوق و سرور لرندن انعکاس ایدن تأثیر لری نفسنده حس ایدیورم . عائله بشریم حیاتندن مستفید و متلذذ اولور . بنده اونک سعادتنن حصه اخوتمی اقطاع ایدیورم . هیمز مجادله دنویه نك سلاح ارقداشی اولدقن صوکره اکیل ظفرک کیمک باشته قونه جنی حائر اهمیتیدر؟ اگر طالع و اقبال بزی کورمیه رك یا نژدن کچر و اطفالرینی بشقه لرینه انذل ایدرسه « پارمینیون » ک ارقداشی کبی « بونلرده بر اسکندرمش » دییه رك متسلی اولالم .

بو دوشونجه لرده بولتورکن کایشی کوزل یوله دوام ایدیوردم . گاه بر یایا قالدیرمندن لاورینه کچور ، گاه کیری دونیور . بمضاً دکان جامکانلرینک ویا اعلان لوحه لرینک اوکنده طور ییوردم ! یارس سواقاقلرنده اوکره نه جک نه لر وار ! نه کوزل بر موزه ! مجهول میوه لر ، عجیب سلاحلر ، بشقه بر زماندن قاله و بشقه بر یردن کله موبیلار ! مختلف اقلیملرده یتشمش حیوانات ، مشهور رجالک رسملری ، پک اوزاق اقوامک لباسلری ، بتون دنیا نمونه لرله بوزایه طوبیلامش .

اونکیچون تحصیلنی جامکانلر اوکنده ، مغازه لرک تشهر ایتدیکی شیلرله وجوده کتورمش اولان شوخلقه باقکز ! اوکا هیچ برشی اوکر تلدیکی حالده هر خصوص حقنده بر فکر ابتدائییه مالکدر . « شهوت » ک مغازه سنده اناناس ، نباتات بغچه سنده خورما آغاجی ، « پون - نوف » کوپریسی طرفلرنده شکر قامیشی کورمشدر . « والانتینو » تماشا خانه سنده تشهر ایدیلان آمریقانک « قیرمیزی دریلی » آدملری اوکا « هورکوجلی اوکوز » دانسلرینی تقلید ایتکی ، آمریقا وحشیلرینک قوللاندینی « قالومه » اسمنده کی چوغک صورت استعمالی اوکرتمش ؛ « قارتر » ده کی ارسلانلریمک یدیرمش ؛ « پاهن » ک قولکسیو- سندن بللی باشلی اقوامک طرز تلبسلرینه واقف اولمش « غویبک » تشهر ایتدیکی لوحه لر ، آفریقاده یاپیلان قابلان آوینی ، انکلتره پارلمنتوسی جلسه لرینی کوزینک اوکنده تجسم ایتدیرمش ؛ کتابچی دکانلرینک قبولرینه آصیلان رسمی غزته لر دن قرالیچه و یقتوریانی ، آوستریا امپراطورینی ، مجارلرک قوشوتی طانیمشدر ! البته اوکا یکی یکی شیلر اوکره تیله بیلیر

اما هیچ بر وقت متعجب و حیران بر اقله ماز. چونکه اونک ایچون هیچ بر شی بالکلیه مجهول دکدر .

پارسی بر چاقین چو جفی دنیانک ش قطعاً سنده دولاشدیرلسه کوره جکسکز که حیرتی موجب اوله جفی ظن ایدیلان هر بر غریبه اوکنده اوسزه دائماً بکلک بر کله ایله جواب ویره جکدر : معلوم .

پارسی بردنیا بازارینه چو برن اورطه به یایلمش شیرده کی بوتنوع یالکنز کزیمیلرک اکتساب معلومات ایتملی ایچون بر واسطه اولقله قالمز . جوال فکرلیلر ایچون فعالیت دماغی لرینک متمادی بر اثر تحریکی اولور ؛ خیالاتمک اوکنه قونمش ایلك باصه ماق خدمتی کورور . بوتنوع انسانه نیجه فکری سیاحتلر ؛ تصورا لشمش نه سرگذشتلر ؛ طاسار لشمش نه بدیع لوحلر الهام ایتمشدر . هر نه وقت چینلیلر حامی جوارنده کی فلوریدا یاسمینلری و مانولیلرله سوسلشمش اولان دکانک اوکندن کچسهم « آمالا » مؤلفنک تعریف و توصیف ایتمدیکی یکی دنیا اورمانلرینک بتون سیرک اغاچلی یرلرینی کوزمک اوکندن بر رسم کچید یاپار کبی کچدکارینی کورمامک قابل اولماز .

صوکر ا بواشیالرک تدقیقندن و فکر کزله یابدیغکز حسب حالدن یورغونلق حس ایتمدیگکز زمان اطراف کزه کوز کزدیریکز! جم غفیر ایچنده کی چهره لرده و طور لرده نه قدر تخالفلر کورورسکر ا دوشونجه و مراقبه به دالمق ایچون نه واسع بر ساحه بولورسکر! شویله حه سزیلان برلحه بصردن ، هواندن قایلان بر قاج کله سزده بیکلر جه امید وامل قیوسی آچار . طبق اسکی بر آبده اوکنده سیانمش بر یازی بی او قومغه چالیشان آثار عتیقه مراقلیسی کبی ناتمام افشا آتدن معنی چیقارمغه اوغراشیر ، بر حرکت ویا کله دن نه خیاللر قورار نه حکایه لر ایدورورسکر! . . .

بونلر ؛ حقیقتک مبتدل و ثقلت و یریمی وقایعک یالانلری اراسنده دیکله نن دماغک مهیج اویونلریدر .

صد هزار تأسف ! بر قوناغک آرابه لوقیوسندن کچر کن مؤلم بر حکایه به موضوع اوله جق قدر آجیقلی بروقیه تصادف ایتم . قاپونک لوشجه بر کوشه سنده بر آدم آیاقده دورمش باش آچیق کلن کچه شایقه سنی اوزاتهرق صدقه ایستیوردی . البسه سنک اسکیلکنه رغمانه قدر ممکنسه او قدر تمنا اولمستندن اوزون مدت سفالنه نیجه لشدیکنه دلالت ایدیوردی . یقاسی قالدیرلمش و بتون دو کله لر ایلکنلشمش اولدینی ایچون چاشیر سزلفنی ستر ایدلمشدی .

منظره خجالتندن قاجق ایستہ یورمش کبی کوزلری قبالی یوزینک یاریسی باشندن اشاعی سارقان قیر صاحبجرله اور تلش اولان دینجی سسسز صداسز غیر متحرک بر حالده طور یوردی . یولجیر ، ظلمت و سکوته بورومش اولان بوسفالتک یانندن طالعین ودقتمز کچورلردی . نظم و شکایتک تعجیزاتندن قورتلش اولمقدن نمون او طرفدن کوزلرینی چور یورلردی . بردنبره آرابه قپوسی آچیلدی . و ، ایکی سیاه آت قوشولش فنارلری کموشدن محنتم بر قوناق آرابه سی یواش یواش چیقدی و صوکراده درت نعله « سن ژرمن » محله سنه طوغری یوللانندی . ایچنده آرقه به طوغری یاصلانمش اولان لارک اوزرلرنده کی الماس پارلدیلرینی وبالو چیچکلرینی انجق سچه بیلدم . فنارلرک ضیاسی دینجینک یوزندن قانی بر چیزکی کبی صیریلوب کچدی . اوزمان کوزلرینی آچدی . باقیشنده بر شمشک پارلادادی و نظرلری کوزدن نھان اولنجه قدر مددب آرابه یی تعقیب ایتدی .

دائماً اوزانمش اولان سابقه نك ایچنه ناچیز بر صدقه براقه رق اورادن صویشدم . عصر منی ایکلیرله مضطرب ایدن الملك اك آجیقلی ایکی سری اوزرینه دوشمشدم : مضطربك کینرار مسری ، سردک خردیین نیسانی بنده بو کزینتینک بتون ذوقی قاجمشدی . اطرافمه باقمقدن واز کچهرک ینه کندی کندمه طالبم . سواقغک کورولتیلی ذی حیات منظره سی یرینه ایچمده بالجه مجادلات بشریه نك روحی تشکیل ایدن ودرت بیک سنه دنبرو یازیلوب چیزیلن فقط فی یومنا هذا وها واضح اوله رق میدانه قونان آجیقلی مسائلک مناقشه سی قائم اولمشدی . همادیا تبدیل ایدن هیجانلی اختلافلر و آکلاشماز لقلر آره سنده غالبیت ایچنده بدبخت اولان « آهل وقایه » ک قانی حکایه سی بر بطندن دیکرینه مناویه انتقال ایتدیرمکدن باشقه برشینه یرامامش اولان بونجه محاربه لارک فائده سز لکنی دوشونمکه باشلادم . بوماتم انکیز لوحه لرله محزون راست کله یوریوب کیدیوردم لکن اطرافمه تحصیل ایدن ایصمزلق اندیشه لریمی تدریجاً طاغندی .

کوستریشدن خوشلانمایان وسعت معیشت صاحبجریه تفکر و مطالعه دوشکونلرینک کیزلدکاری تنها وکنار سواقلردن برینه گلشدم . خفیف خفیف بر صورتده آیدینلنمش اولان یایا قالدیرملرینک اطرافمه هیچ بر دکان کورلیوردی . آنجق اوزاقدن کچمکده اولان آرابه لارک کورولتیلریه اولرینه عودت ایتمکده اولان کیمسه لارک آیاق سسلری ایشیدیلوردی .

اولجہ آنجق بر دفعہ بجمش اولدیفم حالده ینہ درحال سوقاغی طانیدم . بوندن ایکی سنہ اولدی : ینہ بوموسمدہ نظرلرک انعطافہ هائل اولیان الحاق کنارلی دیک یماجلری آراسندہ ظلمتہ بورونمش اولان؛ ریخیملرک وکوپریلرک پارلاق لامبہ ضیالرینک انعکاساتندن ییلدیزلرک سوسلمش برکول منظرہ سی آلان « سن » نهرینی تعقیب ایدرک « لووور » واصل اولشدم .

قورقولنک جوارنده آغلامقدہ اولان تقریباً آلتی یاشلرنده بر چوجوغک اطرافنه طویلاتمش اولان خلق مصراقی تحریک ایدرک بی دورمغه مجبور ایتدی . کوز یاشلرینک سببی صوردم

— اندہ مالاسی ایشندن عودت ایدن بر دیوارچی بکا جواب ویردی : آکلاشلیورک « توویلهیری » به کز مکہ کوندرمشلر ؛ کندیسنه رفاقت ایدن اوشاق ارقداشلرینه راست کلش و کیدوب اونلرله بر قدح طوتوشدیرنجیه قدر بکلمه سنی توصیه ایدرک اوزاقلمش ؛ ایچدکجه حرارتی آرمش اوله جق که حالا کوزوکدی . چوجقدہ اوینی بوله میور .

— اسمنی و آدرسنی صورمادیکنیمی ؟

— ایشته بر ساعتدن بری اکلاشامغه اوغراشیلان بويا ! حالبوکه کندی اسمنک « شارل » و بدرینک موسیو « دووال » اولدیفنی سؤیلدکن بشقه برشی علاوه ایده میور . « دووال » اسمنده پارسده بلکه بیگ کشی وار .

— دینک که اوطوردیفنی محله نیک اسمنی بیله میور اوپله می ؟

— تمام بر زنکین چوجوغنی اولدیفنی کورمیور میسکنز؟ بونلر آرابه سز ویا اوشاقسز سوقاغه چیقارلمدینی ایچون کندی کندینه یولنی بولامازکه ؛ بوراده دیکرلرینک سسی اوزرنده یوکسه لن بر قاچ سس دیوارچینک سوزینی کسدی .

— بعضیلری بویله سوقاق اورتہ سنده براقیله ماز دیور .

— دیکرلری جوجق خر سزلری اونی چالارلر دیبه علاوه ایدیوردی .

— پولیس مرکزینہ کتورملی

— پولیس مدیریته کتورمک دها مناسب اولور !

— اوت ، اوت تمام کل یاوروم .

لکن تهلکهلرک اخطاری و پولیس ، قومیسر کی اسملرک ذکر ی چوجوغنی دها زیاده قورقونمش اولدینی ایچون هم پارمقانه طوغری کیری کیری قاچور . همدہ کیتدیکجه

دها یو کسک سسله آغلا یوردی . بپهوده تسکین ایدلمکه اوغراشلیوردی . اونک مقاومتی ایسه خلجانی نسبتنده زیاده لشیورواک زیاده علاقه دار اولانلر بیله مایوس اولمغه باشلا یوردی تام بو ائاده کورولتی اراسندن بر چوجق سسی ایشیدلدی .

— غائب اولمش چوجنی دقتله سوزه رک اوت ، بن کندیسنی طانیورم بزم محله ده اوطوریورلر . دیدی

— هانکی محله ؟

— تا اوراده ، بولوارک او بر طرفنده ، « مغازه لر » سوقاغنده .

— سن اونوی اولجه کورمشیدک ؟

— اوت اوت سوقاغک نهایتنده هانی یاره قلقلری یالدی زلی اولان بیوک قوناق صاحبک چوجنی

یولنی غائب ایتمش اولان چوجق بوسوزلر اوزرینه باشی قالدیرمش و کوز یاشلرینی

دیندیرمشدی .

کوجوک چوجق کندیسنه صوریلان سئواللرک کافه سنه شبه و ترده محل براقیه جق

قدر واضح و مقنع جوابلر ویرمشدی . بونی غائب ارلان چوجق بیله اکلامش و حمایه سنه

التجا ایتک ایسترکی کندیسنه یاقلاشمشدی .

— حقیقی بر علاقه ایله سئوال و جوابلری دیکلهمش اولان دیوارچی : او یله ایسه

سن اونوی کوتوروب ابوینته تسلیم ایده بیلورمیسک ؟ دیبه صورتی .

— بیوک برذکایه متوقف دکل ظن ایدرم . ذاتاً یولک اوزرنده دیه جواب ویردی .

— دیمک که بوایشی اوزرینه آییورسک ؟

— بی تعقیب ایده بیلیر .

قالدیرمک اوزرینه براقش اولدینی سبتی یاقلادی . و « لووور » ک قیوسنه طوغری

یوللانندی .

غائب اولمش چوجقده ارقه سندن بورودی .

— اونلرک اوزاقلاشدینی کورمک : باری کوزلجه یرینه کتوره بیلسه ا دیدم .

— دیوارچی : مطمن اولیکز ؛ واقما اوکلکلی چوجقده دیکرینک یاشنده اما

بزده کی تعبیر زبازدی وجهله « اورنکلری طانیر » ؛ هانی سسالت یوقی پک مشهور بر

مکتب خواجه سیدر .

ہر کس طاغیلمش بنده « لوورہ » استقامتندہ یورومکہ باشلامشدم۔ ہر درلو یا کلشلائک اوکئی آلق ایچون چوجقلمی تعقیب ایتمکی دوشونمشدم ۔

چوق کچمہ دن اونلرہ یتشدم۔ بربرلینہ الیشمشلر یان یانہ قونوشہرق یورویورلردی۔ اوزمان البسہلرنده کی تضاد نظر دقتہہ چارپدی ۔ کوچوک « دووال » حسن ذوق احتشامہ مزج ایدن کیف وھوسی تطمین ایدیچی برشکلده کینمش چاکتی بلندن مزین خرجلی قورده لا شریدرلرہ صیقلمشدی ۔ پانظولونی یوقاریدن اشاغی قیرمالرہ صدق دوکھلی پارلاق اسقارینلری اوزرینہ دوشیور ، « باشندہ کی قدیفہ » قاسکئی « قیورجق صاجرینی آنجق قسماً ستر ایلوردی ۔ قلاغوزینک کیلر ایسہ مقاومت ایدوب مایوسیتہ کندینی قایدیرمیان فترک صوک حدودلرینہ واردلیغہ دلالت ایدیوردی ۔ مختلف رنگلی پارچالرہ یامانمش اسکی الاجہلی کوملکی زمانک یابدینی تخریبانہ قارشی مجادلہ ایدن غیور بروالدهنک صبرومتانتک نشانہ سیدی۔ بک فضلہ قیصہلمش پانظولونک التندہ برجوق یرلرندن اورولمش چورابلری کوزوکیور ، آیاغندہ کی قوندرہ لردہ کندیسہ ایچون پالمامش اولدینی اکلایشیلوردی ۔ چوجقلمک چہرہ لرنده کی فرق البسہ لرنده کی تفاوتدن دہا آزدکلدی ۔ برنجینک کہ نازک و کباردی ۔ آچیق ومائی کوزلری ، اینجہ دریسہ ، متبسم دوداقلری حال وطورینہ مسعود براطافت معصومانہ بخش ایدیوردی ۔ بالعکس دیکرینک یوزندہ کی چیز کیلردہ برنوع سرتلک واردی ۔ سریع وجوال نظرلری ، اسمر رنگی ، مستہزی دوداقلری ہبسی وقتسز بر تجربہ ایلہ جلالتمش ذکایہ علامت ایدی ۔ ارابہ لرک قرنجہ کبی قاینادینی سسوقاقلر دہ اعتماد ایلہ یوریور وبونلرک اراسندن تردد ایتمکسزین صیریلوب کچیوردی ۔

کندیسندن اوکرندیکمہ کورہ « سن » نہرینک قارشی یقہ سندنہ جالیشمقندہ اولان پدینہ ہر کون اوکلہ یمکلمرینی کتیریورمش ۔ درعہدہ ایتدیکی مسئولیت اونی متیقظ واحتیاطکار قیلمشدی۔ ہیچ برشئیلہ تقابل وتوازن ایتدیریلہ میہ جک اولان بوخشین فقط مؤثر درسارلہ تربیہ اولمشدی ۔ مع التأسف فقیر طالبانک احتیاجاتی کندیسینی مکتبہ دوام ایدہ مامکہ مجبور ایتشدی ۔ دیوار لردہ کی رسملرک اوکندہ طوروب آرقداشندن التندہ کی یازیلری اوقومسینی ایستہ مسندن بو حالدن مکدر اولدینی آکلایشیلوردی ۔

بو بلجہ « پون نوولہ » جادہ سسنہ یتشدک ۔ بورادہ فائب ایدلمش چوجق اطرافنی طابیعہ باشلادی ویورغونلغہ رغماً آدملرینی خیر لشدیدردی ۔ اوزوتی وسوینجلہ بمزوج

ایکی تائره متهجیدی. اوینی کورور کورمن خایقیره رق یالیزلی یارمقلغه طوغری قوشدی. قیونک انکنده بکلان برقانین کندیسینی قوللری اراسنه آلهرق قوجاقلادی. ومسرت آواره لریله اوپوشمه لردن درحال والدهسی اولدیغنی طانیدم.

نه چوجنک ونه ده اوشاعنک عودت ایتماسندن مرهقه دوشهرک هر طرفه آدمیر قوشدیرمش، اضطراب و خلعجان ایچنده بکلوردی.

قادیخیزه بر قاج کله ایله وقوع حالی آکلاندم. بکا پک حرارتله تشکر ایتد کدنصکره اولادینی طانیوب اوینه کتورمش اولان کوچوک چوجنی اراشدیرمغه باشلادی. فقط او بزم مکالمه مناسنده چکیلوب کیتمشدی.

ایشته او زماندن بری بو محله یه ایلك دفعه اولهرق کلیوردم. عجبا والدهنک حسیات منتدارانسی دوام ایتمشیدی؟ عجبا ایکی چوجق بالاخره بولوشه بیلمش و تصادفلری احضار ایتمش اولان مسعود طالع صنوف اجتماعینی تفریق ایدن فقط آیرماسی لازمکلان حد فاصلک آچیلمنه وسیله اوله بیلمشدی؟

بوسواللاری کندی کنده ایراد ایدرکن آدیلمی یوشلاتمش و قارشنده کی یارمقلغه کوزلری دیکمشدم. بردنبره قیوسی آچیلدی. واوکنده ایکی چوجق کوروندی. بیومش اولقله برابر کندیلرینی ایلك نظرده طانیدم. «لوور» ک یارمقلقی اوکنده بولنان چوجوق ایله کوچک قلاغوزیدی. یالکز بوضو کنجینک البسهسی عظم ر تبدله او عرامشدی. تمیزکی سایه سنده همان ظرافه یاقلاشان قورشونی رنگلی کوملکی بلندن پارلاق بر قایش ایله صیقله مشدی. دایانقلی و صاهلام قوندره لری کندی آیاغنه کوره یاپلمش باشنده کتندن بر قاسکت کینمشدی.

کندیسینی کوردیکم زمان التده بر دمت لیلایق واردی آرقداشی ایسه بونلره نرکس و چوخه چیچککاری علاوه ایتمک اوغراشیوردی. ایکی چوجق کولوشهرک و ارقداشجه سلامه شرقي آیرلایلر. موسیو «دووال» ک اوغلی ارقداشی کوشینی دوغمدن ایچری یه کیرمدی.

بو صوکنجی یه یاقلاشدم و اولجه وقوعبولمش اولان تصادفلری خاطرلندم. بر مدت یخی سوزدکدن صوکره طانیر کبی اولدی.

— بشوش بر افاده ایله: الیکزی صیقه مدیغمدن دولایی عفو ایتمکزی رجایدرم.

کوربیورسکز یا موسیو شارلک ویردیکی دمتی محافظہ ایدہ بیلیمک ایچون ایکی ایہہ احتیاج واردیدی

— دیمک چوق ایی آرقداس اولدیکیز؟ اوایلہمی دیبہ صوردم

— ظن ایدرم کہ البتہ اولدق . ہم شمدی ہم باہمدہ زنکین .

— یا اوایلہمی فصل اولدیده زنکینلشہ بیلیدی؟

— موسیو « دووال » بابامہ بر آزادونج پارہ ویردی . اودہ کوچک براوطہ کیرالادی

شمدی اورادہ کندی حسابنہ چالیشیور . بندہ مکتبہ کیدیورم .

— ایچق اوآندہ کوزیمہ ایلبشن کوکسندہ کی مکتب نشانہ اشارت ایدرک . یا صحیح

شمدی کوردم دیمک صنفکزک برنجیسکزہا !

— موسیو شارل درسلمی یاچق ایچون بکا یاردم ایدیور . بو سایہدہ صنفمک اک

قوتلیسی اولدم .

— شو حالہ درسکزنی المغہ کلشدیکیز دگلی؟

— اوت سوکرادہ انتمک چیچکلرینی تأمین ایدن او یون بفتحہ مزدن بکالیلاق ویردی .

— اویلہ ایسہ سزکدہ بو بفتحہدہ بر حصہ کز وار دیمکدر .

— طوغری ! ہم بیلسہ کز بونلر نہ قدر ایی قومشولر . فقط بن بریمہ واصل اولدم .

اہ اصمارلادق موسیو دیدی . و متبسم برچہرہ ایلہ باشیلہ سلام ویرہرک کوزدن نہا اولدی .

متفکر فقط قلم مستریخ اولہرق یولہ دوام ایتم . اگر باشقہ طرفدہ احتشام ایلہ

سفالٹک مؤلم تضادینہ راست کلش ایدیسم بورادہ قمرایلہ ثروتک صمیمی اتحادینہ تصادف

ایتمدم . حسن نیت ایکی طرفدہ کی بارز مساواتسزلقلرک خشونتتی تعدیل ایتمش و متواضع

دستگاہ ایلہ محنتم قوناق اراسندہ بر حسن معاشرت بولی تأسس ایلمشدی . ہربری خودین

منفعتک سسنہ قولاق ویرہ جکنہ صمیمیت و اخلاصک صداسنی دیکلہمش بو ییلہ جہ نہ حقیر

کورمک ونہدہ حسد ایتمک کبی حسلرہ میدان قالمشدی . بونکی چوندہ ایلمک قبولتک

اوکندہ کوردیکم ثروتہ لعنت ایدن پاچاورالر ایچندہ کی فقیرہ مقابل بورادہ ثروتی تقدیس

ایدن چیچکلرلہ یوکل عملہنک چوجغنی بولشدم . یا لکنز حقوق ایلہ مناقشہ ایدیلان بو

مفصل و خطرناک مسئلہنک محبت متقابلہ ایلہ حل ایدلدیکنہ شاہد اولشدم .

